

Chicagoje Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius — savo metiniame susirinkime tinkamai atžymėjo pereitų metų svarbų įvykių mūsų visuomeninėje veikime — visų srovių susivienijimą kovai už Lietuvos laisvę.

Čia į susirinkimą buvo pakviesti visų keturių srovių organizacijų atstovai. Buvo pasveikinti anksčiau nedalyvavę ir į naują valdybą išrinkti taip pat atstovai iš visų srovių.

Tarybos vyriausias vykdomasis komitetas irgi pasilgė simboliškai: pranešimą padaryti delegavo ne vieną iš senųjų Vykdomojo Komiteto narių, bet naująjį vicepirmininką A. A. Olį.

Kiek matyti iš spaudos pranešimų, tas susirinkimas tikrai yra sudaręs lietuvių solidarumo nuotaiką.

New Yorke, kaip žinoma, jau ir anksčiau neoficialūs tautininkų srovės atstovai vietinės Tarybos darbuose dalyvaudavo. Taigi didieji miestai duoda vieningo bendradarbiavimo pavyzdį. Tik mažesniuose centruose vis dar kai kur vieni kiti iš "labiausiai norėjusių vienybės", dabar tyliai, bet atkakliai nuo vieningumo kratosi ir nori palaikyti savo rankose lyg ir savotišką veikimo "monopolį".

Domisi kanadiečių veikimu

Amerikos lietuviai, kurie daugiau domisi visuomeniškai reikalais, su dideliu dėmesiu seka Kanados lietuvių veikimo augimą, darantį didelius suolius.

Su pasigėrėjimu visi stebėjome lietuviško laikraščio augimą. Dar daugiau dėmesio traukė tai, kad Kanados lietuvių veikime ligi šiol beveik nebuvo kilęs srovių klausimas.

Tik paskutiniu metu pradėjo dažniau ir tas klausimas kanadiečių veikime pasirodyti.

Nekalbant apie jau nusibodusias diskusijas dėl lapkričio 23 dienos šventės, dėmesį patraukė kanadiečių lietuvių laikraščio redakcijos pertvarkymas.

Dabar Kanadoje leidžiamas savaitraštis "Nepriklausoma Lietuva" vyriausiojo redaktoriaus yra pakviestas J. Kardelis, buvęs ilgą laiką Lietuvoje liudininku dienraščio "Lietuvos žinių" redaktorius. Šalia jo tačiau sudaryta redakcinė kolegija, kaip pranešama, "iš visų srovių".

Taigi srovių atstovavimas jau pradeda ir ten realiai apsirėikšti.

Ligšiolinis redaktorius Pr. Rudinskas, kuris iš čia žiūrint, atrodo, daugiausiai prisidėjo prie laikraščio sukūrimo, pasitraukia prie administracinio darbo.

Mes nežinome, kokios srovės yra Pr. Rudinskas. Iš jo redaguojamo laikraščio buvo matyti tik viena srovė — lietuviška. Reikia tikėtis, kad J. Kardelis palaikys tą tradiciją, nors kai kas iš kanadiškių bijo pasizymėjusių partinių žmonių. Ar reikia bijoti — laikas parodys.

Rimtai žiūrint, bendrame darbe ryškių įsitikinimų žmonių vengti būtų neįsistmintinga. Žinoma, ryškių įsitikinimų žmonės tik tada gali pasekmingai bendrai dirbti, kai jie gerbia vieni kitų įsitikinimus, nors ir nebūtinai kiekviename žingsnyje tik nusileidinėdami kitiems.

DIRVA

THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 3

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO January-Sausio 21, 1949

(34-ti metai :: 34th year)

Acheson patvirtintas

TIK PO ILGŲ GINČŲ SENATAS PATVIRTINO JĮ VALSTYBĖS PAREIGOMS

Achesono patvirtinimo gynėjas buvo republikonai, bet geriausias senatorius Vandenbergas

Senatas 83 balsais prieš 6 patvirtino Dean Achesono paskyrimą valstybės sekretoriumi. Kai tik prezidento Trumano įvesdinimo ceremonijos pasibaigė, generolas Marshall perduos savo vietą Achesonui. Viso pasaulio, taip pat ir mūsų — lietuvių akys dabar nukreiptos į tą žmogų. Visiems rūpi, kaip jis ves šio krašto tiek daug priklausos viso pasaulio likimas.

Retai kada pasitaiko tokių karštų ginčų senate, tvirtinant paskyrimą, kaip tai buvo dėl Achesono. Ginčai užtruko apie dvi valandas.

Šeši, kurie balsavo prieš, visi republikonai. Jų tarpe ir republikonų vadas kongrese — K.S. Wherry.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

nas balsas ir tas balsas buvo Wherry. Wherry ir dabar tvirtina, kad Achesonas yra visiems žinomas Rusijos glostinėtojas.

Senatorius Jenner pavadino Achesoną tarptautiniu "gera darytoju" ir Amerikos silpnintoju, o senatorius Capehart laikė Achesoną ne kuo kitu, kaip tik "Wallstreetininku", tokiu pačiu, kuriuos pats Trumanas rinkiminėje propagandoje atkakavo.

Bet Vandenbergas, republikonų užsienio politikos specialistas geriausiai grynė Achesoną.

Tiesa, jis visai atmetė reikalą rūpintis, koks yra pats Achesonas. Vandenbergo nuomone, valstybės sekretorius yra tik prezidento patarėjas ir prezidento valios vykdytojas. Užsienio politika nuo prezidento priklauso, o ne nuo sekretoriaus. Todėl...ką prezidentas pasirinko.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

Wherry jau senai nepasitiki Achesonu. Kai Achesonas buvo paskirtas Valstybės Sekretoriaus pavaduotoju, tai prieš jo paskyrimą tada buvo tik vienas republikonas.

tegul sau ir turi. Jei reikia tvirtinti, tai tvirtinkim...

Na, su tokia Vandenbergo nuomone ne visai galima sutikti. Šitas pats prezidentas ne vieną kartą norėjo vienaip daryti, o sekretorius žiūrėk ir sudraudė, patarė kitaip daryti.

Kas neatsimena, kaip Trumanas anais metais ko tik nepagyvė Wallace kalbos. O kai Byrnes pareikalavo, tai po kelių dienų Wallace išvarė iš valdžios... Kita praleidžiant, prisimename dar kaip šį rudenį prezidentas jau tik neišsuntė specialaus pasiuntinio į Maskvą dar pabandyti susigerinti su Stalinu. Bet Marshallas sudraudė ir prezidentas nebevykdė savo sumanymo...

Taigi Achesono paskyrimas nėra nesvarbus dalykas. Visi jį laiko "appeasementu" politikos žmogum, tik nežino, ar ir dabar jis bus toks pats, koks buvo...

Pats Achesonas beveik su pasipiktinimu atmetė tą nuomonę, kad jis "appeasementininkas". Bet kokia bus jo politikos kryptis, žinoma, jis nepasakė ir, aišku, negali, net neturi teisės sakyti. Čia Vandenbergo teisybė — apie būsimą politiką apsimoka klausti tik prezidentą. Kas prezidento lūpmis atsakys — tai jau kitas klausimas.

Viena yra džiuginanti šito paskyrimo pusė, tai kad Achesonas yra užsienio politikos žinovas. Jam nereikės "mokytis" apie tai, kas yra kas pasaulyje, kaip pavyzdžiui reikėjo tam pačiam Marshallui, kuris neišlėpė, kad diplomatija jam yra visai nepažįstama sritis...

munistais vien tik šiaurėje. Generolas Fu-Tso-Yi sutinka tai kintis su komunistais, jeigu bus garantuota politinė demokratija, ekonominis teisingumas ir "gyvenimo laisvė". Jis, matomai nesupranta, kad prašo ožį pasižadėti nešti kopūstus...

Graikijos karalius paragino politikos vadus arba atidėti į šalį partinius ginčus, arba jį pasirūpinti, kad būtų sudaryta taip vadinama "kieta valdžia".

Indonėzijos respublikos vadus UN komisija pagaliau sudarė. Nors olandai sakė, kad juos laiko vienoje saloje laisvus, bet pasirodė, kad jie buvo laikomi tik dviejuose kambaruose ir saugomi sargybos.

Rhodose saloje žydai susitarė su egiptiečiais paleisti egiptiečių igulą iš Falujos miestelio, kurią žydai buvo sugavę. Taip pat žydai pažadėjo paleisti du anglų lakūnus iš anglų lėktuvų, kuriuos žydai per Naujus Metus pašovė.

Sovietų "taikos ofenzivą" jau prasidėjo. Italijos komunistų vadus Togliatti skelbia, kad sovietai neplanuoja revoliucinio karo, nes, anot jo, socializmui geriausiai patarnauja taika...

Kinijoje manoma, kad bus sudaryta atskira taika su koku nors iš jų.

Kinijoje manoma, kad bus sudaryta atskira taika su koku nors iš jų.

KAS UŽIMS STALINO SOSTĄ?

(Mūsų korespondento Paryžiu-1-2)

Pirmosios šių metų dienos nepasizymėjo didelėmis naujienomis. Tiesa, buvo kilęs triukšmas dėl penkių anglų lėktuvų, kuriuos žydai, švelnia tariant, "nuleido" žemėn... Bet anglai kantrūs ir didelės audros iš to debesėlio nebus. Kinija taip pat jau pradeda "nusibosti", nes karas Kinijoje — jokia naujiena: argi darėlis gali atsiminti, kada Kinijoje karas prasidėjo? Gal prieš 13, gal prieš 30 metų...

Tokių būdų, kaip perrašyti, taip ir šimet, visų rūpestis kreipiasi į Maskvos pusę: kas ten darosi? Ko iš ten galima laukti?

Berijos planai

Kas yra tas Berija? O, tai ne juokai! Čia jis mums beveik nieko nereikia, bet ten, Rusijoje ir jos užimtuose kraštuose — tai vardas, kuris tariamas su baime. Jeigu žmonės ten išdrįstų, tai tuo vardu vaikų gąsdintų, kaip kitur gąsdina raganomis... Bet suaugę jo bijo dar labiau, negu vaikai. Tai yra sovietiškos slaptosios policijos galva.

Jo rankose yra specialia kariuomenė, kuri nepriklauso prie raudonosios armijos, kuri daug geriau aprūpinta ir kurios tikslas — kovoti prieš kiekvieną cypelėjimą, nepalankų diktatorių. Karo metu tos kariuomenės svarbiausias uždavinys buvo saugoti, kad... frontan siunčiamoji kariuomenė neišsilaikytų. Raudonoji armija šiame kare nuolat jautė į save atkreiptus dvejus šautuvus: vokiečių iš priekio ir... Berijos armijos iš užpakalio.

Štai šitas Berija dabar planuoja, kaip jam užimti Stalino sostą, kuris juk, šiaip ar taip, gali likti tuščias, gal net ir gana greit. Juk Stalinas jau eina septyniadesimtuosius metus... Jis gali mirti, gali ir šiaip nebepajęgti soste išsilaikyti... Bet to sosto siekia ne vienas Beria. Norinčių yra daugiau. Todėl jau dabar prasideda kova už patogesnes pozicijas... laiptuose į Stalino sostą.

Nauja sovietų strategija

Vienas Paryžiaus laikraštis paskelbė naujus sovietų strategijos planus, kurie turi ryšio su Berijos planais užimti Stalino vietą.

Sako, kad Maskvos diktatoriai įsitikino, jog susilyginti su Amerika jiems taip greit nepavyks. O tas didysis kasnis, kuris jiems teko po šio karo, taip pat dar toli gražu nesuviskintas. Tito "maištininkauja", kituose Balkanuose kraštuose ir net Lenkijoje pačių komunistų tarpe vis atsiranda nenorinčių būti vien tik rusų tarnais... Net Lietuvos — ir tos jau kelinti metai vis negali visiškai suvaldyti...

Tad Maskvoje pradeda įsigalėti mintis, kad karu šiaistytis rizikinga. Planai artimiausiu laiku siekti iki Atlanto krantų — atidedami į šalį. Europoje Maskva jau rengia tik apsigynimo liniją, kuri eina šalia Oderio upės ir per Bohemijos kalnus.

Strategija ir Berijos planai

Koks gi ryšys tarp Oderio-Bohemijos kalnų linijos ir Be-

rijos noro įlipti į sostą? Nors iš karto atrodo ir nepanašu, bet tas ryšys yra.

Jeigu būtų palaikomi planai ilgai nelaukiant žygiuoti iki Atlanto ir toliau, tai reikėtų griežtai susitvarkyti su Tito ir kitais panašiais "maištininkais". Bet... Berija mano, kad toks Tito ir kiti "titukai" jam gali būti laikinai reikalingi kovoj su kitais kandidatais į sostą...

Kada Maskva griežtai smerkia Tito, Berija drįsta su tuo nesutikti. Jis gali išdrįsti nesutikti, ir tik jis vienas gali. Nes jis turi pats savo rankose tą jėgą, kuri triuškina visus kitus nesutinkančius. Tiesa, beveik visi jo pirmtakūnai ir patys buvo sutriuškinti, bet Beria iš jų pavyzdžių jau pasimokė ir, tur būt, apgalvojo, kaip save apsaugoti.

Tito savo laiku išgelbėjo Berijos gyvybę. Todėl Berija jį dabar palaiko. Ir ne tik todėl... Svarbiausia todėl, kad Tito jam gali būti dar kartą reikalingas.

Jeį Stalinas mirytų...

Jeį Stalinas dabar mirytų ar šiaip turėtų pasitraukti — dėl ligos, senatvės ar kitų priežasčių — tai niekas neabejoja, kad Kremliuje įvyktų kraujo praliejimas, kuris neišvengiamai išsiplėstų ir į visą kraštą. Kremliuje prasidėtų žudynės tarp tų, kurie varžysis dėl sosto, tai krašte bent kiek "atsipalaidotų pavadžiai". O tada kiltų ir socialinė kova tarp... socialinių klasių, kurias sukūrė sovietiška sistema, besigirdama, kad ji socialines klases naikina...

Tos klasės yra: suklektivinti (tai reikšia — suubaginti) ūkininkai — labiausiai nukriausta klasė, fabriku darbininkai — irgi vergiškai pririšti prie darbo, be jokių teisių nei išsizioti apie kokį nors jų gyvenimo pagerinimą (streaki griežtai uždrausti, unijos — valdžios, tai yra visų fabriku "bosų" valdomos ir iš šalies. Štai kaip "bosas", o ne kaip darbininkai nori) ir viešpataujanti klasė — valdininkai - biurokratai.

Jeį tik atseleistų "pavadžiai", tarp šių klasių lengvai gali kilti kova. Manoma, kad Berija savo paramai yra pasirinkęs didžiausią ir labiausiai nukriaustą klasę — ūkininkus. Jais pasiremdamas jis mano įlipti į Stalino sostą...

Bet jeigu kiltų didesnės vidaus kovos, tai Berija nori turėti paramos ir iš šalies. Štai kam jam reikalingas Tito ir "titukai"...

O jeigu tų "titukų" nenori likviduoti, tai visokių puolimo planus reikia atidėti ir stengtis tik išlaikyti, ka dabar turi. Štai koki ryšį stebėtojai mato tarp Berijos planų tapti Stalino įpėdiniu ir tarp sovietų strategijos.

Kur to delsimo priežastis?

ŠIOJE ŠALYJE

NAUJAIS MOKESCIAIS apdėti valdžia žada vidutinius ir didžiuosius uždarius. Prezidentas Trumanas dabar paaikino, kokius uždarbius jis skaito vidutiniais ir kokius didžiais. Vidutiniai uždariai turi būti skaitomi pradedant nuo 6,000 dolerių per metus. O nuo 25,000 ar 30,000 per metus — didieji uždariai, kuriems turi būti uždėti dar didesni mokesčiai, negu vidutiniams.

PREZIDENTAS TRUMANAS žada prašyti Kongresą, kad jis priimtų įstatymą, kuriuo būtų leista prezidentui atlikti plačių reformų administracijoje. Kokios tos reformos bus, tuo tarpu dar nežinoma.

ALGŲ PAKELIMO prezidentui ir aukštesiems valdininkams įstatymą senatas jau priėmė 68-ais balsais prieš 9. Pagal tą įstatymą prezidentas gaus algos 100,000 dolerių per metus ir 50,000 dolerių kitoms tarnybinėms išlaidoms. Tie 50,000 nebus apdėti mokesčiais. Ligi šiol prezidento alga buvo 75,000 dolerių per metus, neskaitant tarnybinėms išlaidoms skirtų pinigų. Valstybės sekretoriams algos pakeliamos nuo 17,500 per metus į 25,000.

DEMOKRATŲ VADAI paragina pasitraukti iš Neamerikinio Veikimo Komiteto atstovus J. E. Rankin ir F. E. Herbert.

AUTOMOBILIŲ DARBININKŲ FEDERACIJA reikalauja daug labiau išplėsti socialinį apdraudimą, prie kurio finansavimo turi daugiau prisidėti darbdaviai.

GENERAL MOTORS vadovai sako, kad jie šiais metais pagamins apie šešis milijonus automobilių, bet automobilių bus brangesni.

BUTU NUOMOS KONTROLĖS pratęsimo įstatymas jau įneštas į senatą. Dabartinis butų nuomos kontrolės įstatymas buvo pratestas iki šių metų kovo mėnesio. Dabar jį vėl numato pratęsti ligi 1951 metų birželio 30 dienos.

SUSISIEKIMO STREIKAI grėsia New Yorko miestui. Vienas streikas "kybo ore" Hudson Tubes geležinkelio, kuris jungia New Yorką su Newarku ir kitais kaimyniniais New Jersey miestais.

Gresia mašinistų streikas taip pat ir Long Island geležinkelio, kur 300 mašinistų žada pasitraukti i nuo darbo todėl, kad kompanija tinkamai nesutvarkė garinių ir elektrinių lokomotyvų, kurie, sako yra pavojingi aptarnautojų gyvybei.

Pagaliau ir New Yorko kepyklų automobilių vairininkai rengiasi streikuoti.

USA Valstybės Departamentas pareiškė, kad Rusijos taktika sudarė nuolat didėjančius pavojus saugumui, todėl pasaulio taikos apsaugai reikalinga Atlanto saugumo sutartis. Sako, kas prie šitos sutarties nepasidėda, neturėtų gauti kariinės pagalbos.

USA Valstybės Departamentas pareiškė, kad Rusijos taktika sudarė nuolat didėjančius pavojus saugumui, todėl pasaulio taikos apsaugai reikalinga Atlanto saugumo sutartis. Sako, kas prie šitos sutarties nepasidėda, neturėtų gauti kariinės pagalbos.

USA Valstybės Departamentas pareiškė, kad Rusijos taktika sudarė nuolat didėjančius pavojus saugumui, todėl pasaulio taikos apsaugai reikalinga Atlanto saugumo sutartis. Sako, kas prie šitos sutarties nepasidėda, neturėtų gauti kariinės pagalbos.

USA Valstybės Departamentas pareiškė, kad Rusijos taktika sudarė nuolat didėjančius pavojus saugumui, todėl pasaulio taikos apsaugai reikalinga Atlanto saugumo sutartis. Sako, kas prie šitos sutarties nepasidėda, neturėtų gauti kariinės pagalbos.

USA Valstybės Departamentas pareiškė, kad Rusijos taktika sudarė nuolat didėjančius pavojus saugumui, todėl pasaulio taikos apsaugai reikalinga Atlanto saugumo sutartis. Sako, kas prie šitos sutarties nepasidėda, neturėtų gauti kariinės pagalbos.

USA Valstybės Departamentas pareiškė, kad Rusijos taktika sudarė nuolat didėjančius pavojus saugumui, todėl pasaulio taikos apsaugai reikalinga Atlanto saugumo sutartis. Sako, kas prie šitos sutarties nepasidėda, neturėtų gauti kariinės pagalbos.

BALTIMORĖS LIETUVIŲ ŽINIOS

KELERIOPOS NAUJŲ METŲ SUTIKTUVES

Baltimorės lietuviai talkin-gai palydėjo ir sutiko naujus metus.

Baltimorės Lietuvių Dainos Draugija, kaip ir per daug me-tų pirmą, šį kartą irgi sutiko naujus metus Lietuvių Salėje. Susirinko gražūs būrys dainie-čių ir tor organizacijos draugų. St. Butkus, J. Kraučeliūnas, adv. A. Leonas, E. Makauskai-tė, pp. Žurauskai ir kiti komi-teto nariai gražiai išpuošė sa-lę ir parūpino skalsiai valgių ir gėrimų. Prie visko pilno, gė-lėmis išgrąžinto, žvakėmis lie-psuojančio ilgo, ilgo stalo, p. Kraučeliūnui pakvietus, adv. Nadas Rastenis p a d ė k o j o "Dainai", dainiečiams ir rėmė-jams už didelius darbus meno srityje, paprašė susirinkusius atsisotijimo pagerbti tris miru-sius labai veiklius "Dainos" narius — Simą Leonavičių, Ma-tą Rutkų ir Oną Žulitę — ir palinkėjo visoms ir visiems da-lyviams geriausiu metų. Po to sekė bendros dainos ir links-mas pasišmonėjimas.

Po tuo pačiu stogu kitoje sa-lėje Lietuvių Nepriklausomos Moterų Demokratų Klubas su-tiko naujus metus. Jos turėjo viešus šokius, tai buvo daug svečių.

Lietuvių Demokratų Klube, 816 W. Lombard St., St. Janu-šui oficialiojo, Jonas Augai-tis ir B. Saurausaitienė sukvie-tė gausų pulką klubo narių ir draugų, ir visi guviai palydėjo senus ir sutiko naujus metus. Lietuvių Atletų Klubas, 539 Washington Blvd., irgi suren-gė puikų pažmonį metų pasi-keitimui atžymėjimui.

Metams keičiantis, Pratt gat-vėje ėjo Baltimorė ir Ohio gar-vežys, išpuoštas kaspinalais ir žiburiais, skambindamas skam-balais, garsiai švilpdamas ir raudonų dūmų didžiausius ka-muolius pūsdamas. Prieky bu-vo užrašas "HAPPY 1949".

MENO PUOTA

Teko girdėti muzikos auto-ritetus tvirtinant, kad moterys pianistės nesulygsta su vyrais pianistais, nes jos nepajėgia atlikti fortissimu. Vienok Ga-lia Leonienė, dalyva u d a m a Baltimorės Music Club koncerte, Baltimorės Dailės Muziejus auditorijoje, sausio 8, savo vir-tuosizmsu paneigė tą tvirtini-mą. Ji virkdė, jukino ir ai-dino rojalį kaip moteris, ir kir-to grausmingais garsais, kaip vyras. Ji skambino ir iš šir-dies ir iš peties. Kai ji koncer-tą baigė Liszt'o legenda "Šv. Pranciškaus eiga per vandenį", tai amerikoniški muzikos mė-gėjai, didžiai sužavėti, plojo, plojo ir plojo! Ponia Leonienė yra pirmieji pianistė.

SUZIEDUOTINĖ IS BERLYNO

Seržantas Simas Baranaus-kas tarnavo 20 metų Amerikos kariuomenėje, bet jokia gra-žuolė jo širdies nepaviliojo. Per kelio metų pastarųjų mėnesių jis buvo Amerikos zonoje, Berly-ne. Ten, Amerikos Oficerių Klube jis sutiko panelę Helgą Wieck, vokietaitę. Ji jam ir jis jai širdin įkrito. Rengėsi apsivesti, bet spalio mėn. jis parsisūstas atgal į Ameriką. Si-mas vienok suskubo, išpirkto jai orlaivį kelionei iš Berlyno per New Yorką į Baltimorę, at-liko legalius privalumus, ir ji

tik prieš pat pasibaigiant su-žadėtinųjų įstatymui (Amerikos aktui), atlėkė į Baltimorę gruodžio 30 d. Baltimorėje orlaivis negalėjo nusileisti, nes buvo per ūkanota, tai išsėdo Wa-shington, ir iš ten oro stoties limuzinas atvežė ją į Baltimorę. Simas tuo tarpu dar buvo Camp Kilmer, New Brunswick, N.J., ir tik šių metų sausio pa-baigoje būtų buvęs iš kariuo-menės paliuosutas. Bet kai gavo telegramą iš Baltimorės, kad jo sužadėtinė jau čia, tai kariuomenės viršininkai tuo-lę ir jį iš tarnybos paliuosavo. Jiedu susituokė Baltimorėje sausio 15 dieną.

Nuotaka neblogai angliškai kalba ir gražiai elgiasi. Dabar Simas ir Helga rengiasi atida-viškos duonos.

DEMOKRATAI ISGRAZINO SAVO KLUBĄ

Sausio 22, 8:30 vakare, Lie-tuvių Demokratų Klubas pla-čiai atidarys padidinto, per-tvarkyto ir išgrąžinto, nuosa-vo namo duris, 816 W. Lom-bard Street. Ta proga rengia-mos linksmos valės ir kviečia-mi nariai ir narės bei šio klubo draugai ir draugės į mini-mas iškilmes. Stasys Janušas, prezidentas, adv. Nadas Raste-nis, vice-prezidentas, ir kiti bei kitos klubiečiai talka stoje mo-derniškai istais klubo namų. Na, dabar Amerikoje demokra-tiškai laikai...

BALFO VAJAUS PRADŽIA

BALFo 64-tas skyrius ren-gia viešą 1949 m. vajuos atidarymą, kovo 13-tą. Lietuvių salėje, 851 Hollins Street. Gar-bės svečių ir kalbėtoju bus bu-vęs generalinio štabo viršininkas ir Lietuvos premjeras ge-nerolas Jonas Černius. Kalbės Šv. Alfonso parapijos klebo-nas kun. dr. Liudas Mendelis ir kiti Dalyvaus Amerikos Legiono Lietuvių Postas 154 jo Auxiliary, Karo Tarnybos Motinos, Šv. Alfonso Skautes ir tt. Baltimorės lituviai, rū-pindamiesi savo reikalais, ne-užmiršta savųjų nelaimingų tremty.

BALTIMORIEČIŲ MUZIKOS PLOKSTELIS

Pereitą rudenį "Daiuos" mu-zikos mokytoja Lelija Gležely-tė-Bekerckienė ir gražiabalsis Klemensas Andreikus su vietos lietuvių orkestru nuvyko į New Yorką ir ten padarė Continen-tal rekordavimo firmai plok-štelių. Plokštelė "O naktis tyli" tai grynai baltimoriečių pro-dukta. Žodžius parašė Nadas Rastenis, muziką — Bekerckie-nė, o įdainavo Klemensas An-dreikus, minėtam orkestrui pa-lydint. Be to, Andreikus įdai-navo "Kur bakažė samanota", o orkestras įgrojo "Vilniaus polką" ir "Lietuvos mergaičių valsą". Visi rekordai skamba puikiai. Dar An-dreikus įdainavo "Bernužėlis nesviliok", (Petrausko) ir "Ar tu žinai, mano broli" (Vanagai-čio), bet pastarosios dvi plo-kštelės tik vėliau išeis.

ANDREIKUS SOLISTAS

Klemensas Andreikus, teno-ras, sausio 25-tą vakare bus solistu su garsiuoju Baltimorė ir Ohio RR.Co. Glee Club šimto vyru chorų Lyric Theatre. Tai bus ko pasiklausyti! Dainiečiai ir daug kitų lietuvių bus publi-koje. Būsiu ir aš...

G. Aidelis

Detroit, Mich., Naujienos

Amsterdam, N. Y.

LIETUVIŲ KLUBO KONCER-TAS

Šį sekmadienį, sausio 23 d., Amsterdamo Amerikos Lietu-vių Klubas rengia didelį kon-certą. Dalyvaus buv. Vilniaus operos solistė Sofija Adomai-tienė, iš Gary, Ind., ir jaunas bet puikus tenoras Juozas Bra-ziš, kuris gražiai pasirodė Chi-cagoje BALFo seimo vakarie-nėje. Pijanu dainininkas pri-tars V. Mutennaitė. J. Olsausko vedamas Šv. Kazimiero choras taip pat šiam koncertui yra pa-rengęs gražių dainų.

Koncerto pradžia 2:30 val po pietų. S. Adomaitienė iš čia vyksta į Clevelandą, kur sausio 30 d. dalyvaus Lietuvos Prezidento A. Smetonos minėjimo progra-moje (žr. 3 pusl.)

NAUJAKURIAI GRAŽIAI KURIASI

Amsterdame jau turime apie 15 naujai atvykusių lietuvių tremtinių. Jų čia yra visokių profesijų: mokytojai, bankininkai, diplomatai ir tt. Rodos, kad visi jau dirba, nors ir ne savo priprastoj sri-ty ir gražiai gyvena. Tikimės sulaukti jų ir daugiau.

NIEKAS NESIRENGIA VA-SARIO 16-tai

Nežinia, ar tai laukdami, kol Lietuvių Klubas koncertas pra-eis, ar dėl kitos priežasties — ligi šiol ir pas mus nieko negir-dėti, kad kas rengtųsi Vasario 16-tos paminėjimui. Nei komi-tetas, nei BALFo skyrius ligi šiol nieko apie tai nekalba. O jau laikas...

APSILANKYS VYSKUPAS BRIZGYS

Girdėti, kad vasario 22 die-ną Amsterdame lankysis vy-skupas V. Brizgys. Plačiau apie jo apsilankymo tikslą ir pobū-dį gal kiek vėliau sužinosime.

LIETUVIŲ KLUBUI JAU 30 METŲ

Amerikos Lietuvių Klubas Amsterdame koncertas yra ren-giamas šio klubo 30 metų jubi-lejaus proga. Šis klubas turi daug narių, taip pat ir jauni-mo.

Kitos kolonijos skundžiasi, kad jaunimo negali pritraukti. Tur būt neturi nieko, kas jau-nimą trauktų. Pas mus jauni-mas Klube yra sudaręs stiprią krepšinio (basketball) koman-dą, kuri garsina klubą net ir kituose miestuose. Jie ir Cle-velande dalyvavo rungtynėse.

Pradžioje klubas neturėjo daug narių, o ir priešininkų jam buvo, bet gerai vedamas išsilaugo ir ne tik nieko nenū-skriaudė, bet daug kam ir pa-dėjo, ir šiandieną tiek tvirtas, kad daugumas Amsterdame lie-tuvių yra jo nariai. Yra klubo 65 nariai ir ne lietuviai, bet kaip lietuvių klubo nariai, aiš-ku, jie yra lietuvių draugai.

Kada esti miesto ar valsty-bės rinkimai, tai senieji valdi-ninkai ir nauji kandidatai atei-na į lietuvių klubą kalbėti — nespiauna į lietuvių balsus...

Klubas turi pasistatęs naują bufetą ir nori naują svetainę statyti, bet trūksta medžiagos ir valdžia dar leidimo neduoda. Klubas dar neturi Bowling Hall ir kitų patogumų, ypač jaunimui, bet tikisi įsitaisyti.

Sausio 9 klubas turėjo narių susirinkimą ir išsirinko valdy-bą 1949 metams. Pirmininku išrinktas Juozas Valikonis, vi-cepirm. — A. J. Lukšis, finansų sekr. — V. Mikolaitis, protoko-lų sekr. — B. Žilinskas, izdi-ninku — M. Kristaponis, izdo-globėjais — dr. J. Sidlauskas ir W. Redding, Marsalkos — A. Gaurilčikas ir V. Bazilaus-

KUKLIAI PAMINĖJOME LIE-TUVOS PREZIDENTO 5 ME-TŲ MIRTIES SUKAKTUVES

Pereitą sekmadienį, sausio 16 d. šv. Antano parapijoje bu-vo atlaikytos iškilmingos pa-maldos už a.a. Lietuvos presi-dento Antano Smetonos vėlę, 5 metų nuo jo mirties sukauktu-vių proga.

Bažnyčia buvo pilna žmonių. Kun. I. Boreišis pasakė pritaik-tingą pamokslą. Iš jo pamoksl-o tryško gili mintis ir teisinga išvada apie a.a. prezidento gy-venimą ir aukštą tautos užduo-tį. Jis prašė, kad visi negeru-mai būtų pamiršti ir tik geri darbai pasilikę mūsų mintyse ir visi su geriausiaisiais pasi-sien-timais dirbtume savo skėstan-čios tėvynės ir tautos gelbėji-mo darbą, o tėvynė vėl bus lai-sva! Tokis pamokslas labai su-stiprina žmogaus dvasią.

Solo Ave Maria giedoją jau-nutė solistė Valencija Stepulio-nytė.

Stepulionytė nuolatos lavina balsą ir tikime, kad išaugs sti-pria soliste.

Pamaldose dalyvavo ir daug buvusių tremtinių. Po pamaldų žmonės dalinosi išpūdžiais ir priminė senesnius Lietuvos lai-kus, kada šventoriuje žmonės susirinkę pasišmonėdavo, pasi-kalbėdavo.

Pamaldas buvo užprašęs Lie-tuvai Vaduoti Sąjungos 6 sky-rius. Pamaldų metu man at-plaukė prisiminimai, kai prieš 6 metus, lapkričio 1 d. 1942 m. šioje pačioje bažnyčioje buvę iškilmingai priimtas a.a. Lietu-vos prezidentas, pirmą kartą atvykęs į Detroitą.

Tada iš Fort Shalby viešbu-čio į šv. Antano bažnyčią jį at-lydėjo Detroito miesto skirtas policijos eskortas ir visos bū-rys lietuvių. Čia jis sudėjo sa-vo maldas, gal būt, už Detroito lietuvių, o dabar Detroito lietuvių su savo mielu klebonu kun. Boreišiu sudėjo maldas už jo vėlę.

Sausio 8 dieną prezidento A. Smetonos penkerių metų mir-ties sukauktuvės buvo paminė-tos per Amerikos Lietuvių Bal-so radio pusvalandį. Trumpą Liet. prezidento biografiją pa-aiškinimą anglų kalba paruošė Helen Rauby, Lietuvai Vaduo-ti Sąjungos 6 skyriaus anglų spaudos korespondentė. Nors Lietuvių Balso programa buvo priversta vesti anglų kalba, bet dabar, rodos, dar geriau, nes lietuvių programos gali pa-siklausyti ir čia gimę lietuviai ir svetimačiai. Ir kada pra-nešama svarbesnės žinios, kaip dabar Liet. prezidento mirties sukauktuvės, tikriausiai, lietu-vių tautai naudingiau, kad jos praneštos anglų kalba.

IS LVS 6 SKYRIAUS SUSI-RINKIMO

Po pamaldų šv. Antano para-pijos mokykloje įvyko LVS 6 skyriaus susirinkimas. Susirin-kimą vedė naujasis pirminin-las Augustas Rinkūnas.

las. Direktorių sąrašo šiuo me-ta neapsimu išskaiciuoti. Visi valdybos nariai, išskyrus vice-pirmininką, yra gimę Ameri-koje.

Po susirinkimo klubo nariai buvo pakviesti vakarienės, ku-rią klubo vadovybė parėngė na-mie klubo lėšomis. Vakarie-nėje dalyvavo 700 žmonių. Šo-kiuose buvo daug jaunimo. Va-karienės komisija sudarė D. Račkauskas, A. Kupčiūnas, A. Gaurilčikas, P. Juškevičius, W. Redding ir jų žmonos. Septy-niolika merginų patarnavo prie vakarienės.

Per šiuos metus klubas pa-darė apyvartos 72,000 dolerių, o pelno liko 14,000 dolerių. Naujas bufetas vertas 100,000 dolerių. A. J. Lukšis

J. Kripas pranešė, kad iš-siūsta trys pakletėliai lietu-viams tremtiniais už pereita-me susirinkime paskirtus pin-i-gus.

M. Sims paaiškino, kad gavu-si knygučių, Svajonė apie dan-gų ir žemę, nuo paties auto-riaus ir už jas pasiuntusi mai-sas, kaip autorias buvo pagei-dauta. Ji atnešė ir knygučių, kurių kaina po 50 centų. Kny-gučių tuo išpirkio šie nariai: M. Smailienė, H. Rauby, J. Do-meikienė, S. Douvan, J. Am-broze, J. Kripas ir M. Mozuras.

Pasikalbėta apie pavasarį, gegužės 8 d. ruošiamą koncer-tą. Palikta komisijai tvarkyti pagal jos nuožūrą. Vakaro pel-no 25% nutarta skirti Ben-dram Lietuvių Šalpos Fondui. Našlaičių skyriui.

Po visų raportų ir pasitari-mų, sustojimu ir tyla pagerb-tas a.a. Lietuvos Prezidentas.

Malvina Smailienė, buvusio LVS centro gtrbės pirmininko a.a. Juozo Smailio našlė, įteikė skyriui 10 dolerių auką pasku-tinių skyriaus darbų išlaidoms.

BUVO ISVYKĖ KALĖDŲ ATOSTOGOMS

Dr. P. Padalskis, University of Detroit lektorius ir dr. Br. Kazlauskas, University School, Grosse Pointe, Mich. lektorius, Kalėdų atostogas praleido New York'e ir apylinkėse. Dalyvavo rašytojo Valčiulaučio vestuvėse. LANKESI DR. GURSKAITES MAMYTĖ

Porai savačių paviešėti pas savo dukrelę iš Waukegan, Wisc., buvo atvykęs dr. Eugen-nios Gurskaitės mamytė, pon-a Rūkštelienė. Būdamas abi mu-kos męgėjos, jos dažnai lau-kė operetes, koncertus ir radio stočių programas.

ISVYKO I FLORIDA

P. Adėlė Mase žiemos atos-togoms išvyko į Florida. Tik kurį laiką radio pranešinėjo, kad tuose kraštuose gerokai šalta. O tuo tarpu mūsų De-troite sausio pradžia buvo labai šilta ir saulėta. Prieš saulę net tulpsė sudygo. Kažin, ar šilu-mos ieškantieji mūsų atostogi-ninkai nebus gamtūžės apgau-ti? Bet vis vien linkim p. Mase linksmų atostogų!

KANADA PRISIPILDO LIE-TUVIAIS

Gyvenant prie Amerikos — Kanados rubežiaus ir dar tu-rint Kanadoj giminių, beveik neišvengiamai tenka kas sava-ltę pervaziuoti sieną. Kadangi važiuojame susėtus palinksmi-ni, tai ir važinėjame su ja po visus Kanados miestelius, o dabar Liet. prezidento mirties sukauktuvės, tikriausiai, lietu-vių tautai naudingiau, kad jos praneštos anglų kalba.

Neseniai ji mus nuvadino į Chatham, Ont., į didžiulį kata-likų vienuolyną ir ten paprašė iškviesti lietuvių. Seselės at-vedė liūdno veido 19 metų mer-gaitę. O toji net išsigandusi žiūri, kas čia jos ieško. Praka-lbėjus lietuviškai, ji net paško iš džiaugsmo. Reikia tik įsi-vaizduoti, kiek šį mergaitę per-gyveno. Ji nuo tėvų atsisakė prieš 5 metus. Reikš, jai bu-tų tik 14 metų. Mažamečiai tremtyje skaitomi našlaičiais ir į kitas šalis jų nevedavo, bet jai sulaukus 18 metų, ją kaip darbininkę atgabeno į Ka-nadą. Girdėti, kad tame pačia-me miestelyje yra atvežtos dar dvi lietuvišės. Jų čia rasi vi-sur: Leemingtone, Essex, Sor-kino, Woodlee, Windsor, ir ki-tur. Kanadiečiai sako, kad lie-tuviai geri darbininkai.

M. Sims

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas Prenumeratams, Skelbimams 8029 Manila Detroit 13, Mich.

YOUNGSTOWN, O.

MIRĖ AURILIENĖ Sausio 3 dieną čia mirė Ro-zalija Aurilienė, 66 metų amž., iš tėvų Junavičiūtė. Ameriko-jė išgyveno 48 metus. Kilusi iš Luksėnų km., Alytaus valsč.

MIAMI, FLA.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Važiuojant per Floridą, vi-sur gali tikėtis rasti lietuvių, visai taip, kaip rytinėse valsti-jose. Lietuviai čia turi apelsi-nų (orange) auginimo sodus, įvairius biznius — pradedant karčiomomis, baigiant dideliais viešbučiais.

Nors lietuvių yra ir vakari-nėje Floridos pusėje, tačiau vi-sa dauguma jų susispietę pie-tų rytų pusėje, apie Miami, tą garsų vasaravimo miestą.

Kai vieni lietuvių atvyko čia biznių daryti, kiti atvyko sveikatos ieškoti arba savo sunkiai darbuose praleisto gy-venimo paskutines dienas ra-miai, šiltamė klimatai baigti.

Lietuvių matyti ir profesio-nalų, ir biznierių, bet matyti ir visai paprastų mūsų lietu-vių tipų, bemokslų, tik suge-bėjusių per savo sunkų darbą susikrauti keliolika ar keliasde-šimtų tūkstančių dolerių, ku-riais dabar senatvėje save ga-li karšinti.

Tarp rimtų lietuvių, čia bet-gi gyvena būrys ir komuni-stuojančių. Kiti net patrakę raudonukai, susikrovę kapita-lus lygiai, kaip ir kiti sunkiai dirbę tautiečiai. Bet tie rau-donukai, gyvendami čia bur-žujiškai, naudodamiesi kapita-listinės sistemos patogumais, melste meldžiasi, kad Ameriko-jė ateitų komunizmas ir — jiems to nesuprantant — nu-šluktų visus tos patogumus, kokius jie turi. Bet jie nepri-leidžia nei minties, kad komu-nizmas pakenks jų buržujiš-kam gyvenimui Floridoje, ar visoje Amerikoje...

Tie tamsūnėliai raudonukai čia kovoja — prieštarauja vi-sokiam rimtų lietuvių judėjimui, kai kur stengiasi net įsi-kišti visus tos patogumus, kokius jie turi. Bet jie nepri-leidžia nei minties, kad komu-nizmas pakenks jų buržujiš-kam gyvenimui Floridoje, ar visoje Amerikoje...

Tie tamsūnėliai raudonukai čia kovoja — prieštarauja vi-sokiam rimtų lietuvių judėjimui, kai kur stengiasi net įsi-kišti visus tos patogumus, kokius jie turi. Bet jie nepri-leidžia nei minties, kad komu-nizmas pakenks jų buržujiš-kam gyvenimui Floridoje, ar visoje Amerikoje...

Tie tamsūnėliai raudonukai čia kovoja — prieštarauja vi-sokiam rimtų lietuvių judėjimui, kai kur stengiasi net įsi-kišti visus tos patogumus, kokius jie turi. Bet jie nepri-leidžia nei minties, kad komu-nizmas pakenks jų buržujiš-kam gyvenimui Floridoje, ar visoje Amerikoje...

LIETUVIŲ KLUBO BALIUS

Žiemos metu ypač pagyvėja lietuvių visuomeninis judėjimas. Pas nuolat čia gyvenan-čius atvažiuoja būriais tautie-čių iš šiaurės, kurie vieni at-vyksta savaitei — kitai, kiti — mėnesiui ir ilgiau šaltą žiemą prastumi toli nuo šaltų. Mė-gdami organizuotis, lietuviai čia įsikūrė sau Miami Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubą, kuris gyvuoja jau kelintį metai, bet tik žiemos seonais teparodo gyvumą. Ir už to klubo vado-vybę rimtiesiems lietuviams kas metai tenka varžytis su raudonukais...

Klubas surengė savo pirmą balių sausio 12 d. Police Bene-volent Hall, 2300 N.W. 14th St. Dalyvavo apie pora šimtų vietinių ir suvažiuosusių svečių.

Informacijai tų, kurie dar rengiasi važiuoti į Floridą, pa-tiekiami datas, kada Klubas toje pačioje salėje vėl rengs balių: vasario 4, vasario 15, kovo 1. Klubas, be to, rengia dar ir savo piknikus.

Klubo vadai planuoja nusi-pirkti žemės ir įsirengti savo patalpas, salę, sodą, nes, atro-do, lietuvių čia nuolat daugiau apsigyvena, o atvažiuojantieji svečiai jų klubą aplanko ir pa-remia. Taigi, jie drąsiai planuoti įsigyti savo patalpas.

Klubo valdybą sudaro: pirm. Antanas Norris, vice-pirm. Jo-nas Bubnis, sekr. Antanas Žiu-gėda, fin. sekr. Antanas S. Ka-tzel, izd. J. T. Kaminskas.

Baliaus komisijoje dirbo: Ju-lia Styles, Drake ir Sharp, nors ne lietuviškomis pavardėmis, bet geri lietuviai. Svečias

YOUNGSTOWN, O.

MIRĖ AURILIENĖ Sausio 3 dieną čia mirė Ro-zalija Aurilienė, 66 metų amž., iš tėvų Junavičiūtė. Ameriko-jė išgyveno 48 metus. Kilusi iš Luksėnų km., Alytaus valsč.

BRAKE SERVICE
WHEEL ALIGNING
ON ALL CARS
By Experts Who Really Know How!
TIME PAYMENTS
YEAGER
RAYBESTOS
6615 CARNEGIE AVE.
Phone ENdicott 9182
SPECIALISTS SINCE 1920

VAZIUOSIT FLORIDON?

apsistokit pas lietuvi

Geo Daminaitis
45 N.E. 42nd Street
Miami, Florida

Prie didžiojo U. S. 1 Kelio Turim kambarius nakvynei vie-nai nakčiai, arba savaitei, ar mėnesiui.

Kainos visai prieinamos!
(Jurgis Daminaitis, iš Cleve-land, Ohio)

Ann Arbor, Mich.

MICHIGAN UNIVERSITETAS

ATSIKVIETĖ TREMTINĖ STUDENTĖ LIETUVAITĖ

Univ. docento Eric Walters ir čia buvusio studento Wil-liam Sudduth, buvusio UNNRA pareigūno, pastangomis buvo parinkti iš tremtinių studentų, kuriuos Michigan Universite-to studentų draugijos parsikvie-tė savo globon ir išgavo jiems sti-pendijas ir gyvenimui patal-pas studentų bendrabučiuose.

Pirmiausia tremtinius stu-dentus pasitiko geras tremti-nių draugas Michigan Senato-ris Homer Ferguson, Wa-shingtono, D.C., ir su visais keturiais studentais nusifoto-grafavo. Ta puiki fotografija buvo įdėta Detroit News sausio 13 d. su ilgu aprašymu. Apra-bai smagu, jeigu jiems tektų paragauti Stalino "malonų".

LIETUVIŲ KLUBO BALIUS Žiemos metu ypač pagyvėja lietuvių visuomeninis judėjimas. Pas nuolat čia gyvenan-čius atvažiuoja būriais tautie-čių iš šiaurės, kurie vieni at-vyksta savaitei — kitai, kiti — mėnesiui ir ilgiau šaltą žiemą prastumi toli nuo šaltų. Mė-gdami organizuotis, lietuviai čia įsikūrė sau Miami Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubą, kuris gyvuoja jau kelintį metai, bet tik žiemos seonais teparodo gyvumą. Ir už to klubo vado-vybę rimtiesiems lietuviams kas metai tenka varžytis su raudonukais...

Klubas surengė savo pirmą balių sausio 12 d. Police Bene-volent Hall, 2300 N.W. 14th St. Dalyvavo apie pora šimtų vietinių ir suvažiuosusių svečių.

Informacijai tų, kurie dar rengiasi važiuoti į Floridą, pa-tiekiami datas, kada Klubas toje pačioje salėje vėl rengs balių: vasario 4, vasario 15, kovo 1. Klubas, be to, rengia dar ir savo piknikus.

Klubo vadai planuoja nusi-pirkti žemės ir įsirengti savo patalpas, salę, sodą, nes, atro-do, lietuvių čia nuolat daugiau apsigyvena, o atvažiuojantieji svečiai jų klubą aplanko ir pa-remia. Taigi, jie drąsiai planuoti įsigyti savo patalpas.

Klubo valdybą sudaro: pirm. Antanas Norris, vice-pirm. Jo-nas Bubnis, sekr. Antanas Žiu-gėda, fin. sekr. Antanas S. Ka-tzel, izd. J. T. Kaminskas.

Baliaus komisijoje dirbo: Ju-lia Styles, Drake ir Sharp, nors ne lietuviškomis pavardėmis, bet geri lietuviai. Svečias

Vincent B. Archis

Dirvos Atstovas Prenumeratams, Skelbimams

LOS ANGELES, CALIF.

331 So. Rampart Blvd.

A. S. Trečiokas

INSURANCE AGENTURA

Dirvos Atstovas Prenumeratams, Skelbimams

314 Walnut Street NEWARK 5, N. J.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas Prenumeratams, Skelbimams

39 Union Street AMSTERDAM, N. Y.

Tarp Nemuno ir Reino

Gyvenimo sukurtas apysaka

B. T. Dirmeikis

III. SAVOJE ŽEMEJE

I. Vėl pilietis laisvos Lietuvos!

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Vilkaviškyje mūsų dalinys išsisklaidė po butus ir "apsigyveno" ilgesniams laikui. Man jis jau neberūpėjo ir jo globos nebebuvau reikalingas. Bet turėjau ir toliau drausmės laikytis ir jį palydėti iki tikrosios Rusijos sienų. Palydėti, kaip vertėjas.

Vilkaviškį radome išdegintą. Vieni tvirtino, kad rusai bėgdami padegė, kiti — kad vokiečiai degamomis bombomis apšaudė... Man rūpėjo tuoj pat surasti kokį pažįstamą žmogų, kuris mane apsviestų, kaip buvo praleisti pirmieji bolševikų viešpatavimo metai.

Išėjęs į gatvę, netikėtai sutikau gimnazijos direktorių Kiaunę. O kai jį radau, tai radau ir buv. Seimo vice-pirmininką agr. Gilvydį ir kitus pažįstamus.

Tokiose sąlygose susitikus, kalbos netrūko nei jiems, nei man. Kol mano dalinys stovėjo Vilkaviškyje, tai pasirodėdavau savo viršininkui vieną ar du kartus per dieną, o visą kitą laiką praleisdavau su pažįstamais. Jie visi džiūgavo ir akiai tikėjo, kad dabar, po sovietinių metų, vėl ateis laisvė, kurią mums padovano vokiečiai.

Mėginau juos atšaldyti... sukeldamas abejonių dėl vokiečių politikos Lietuvos atžvilgiu. Žinoma, tokie sunkūs ir varginanti sovietų viešpatavimo metai sukėlė visiems Lietuvos gyventojams ramybės ilgesį. Jiems iš tolo atrodė, kad nieko pasaulyje negali būti piktesnio, kaip sovietų režimas. Vokietija, vokietis ir vokiečių kariuomenė — visa tai jiems pradžioje atrodė, kaip kažkas gražaus, nepasiekiamo ir nepalyginamo su barbariška Rusija, su nuskurusi rusų kolchozinku ir su apšėpusiu raubonarmiečiu. Po masinių trėmimų, kuriuos sovietai vykdė septynias dienas prieš karo pradžią, visi, kuriems pavyko ištrūkti iš sovietų policijos nagų, dabar dėkojo kiekvienam sutiktam vokiečių kareiviui. Mums pravažiuojant pro kiekvieną miestelį ar kaimą vyrai, moterys ir vaikai mosikavo rankomis, mėtė gėlėmis ir gėrėjos šaunia vokiečių kariuomene.

Vilkaviškyje išgyvenome tris ar keturias dienas. Kas darosi Kaune, vietiniai žmonės mažai nežinojo. Pirmosios išlaisvinimo dienos visiems buvo taip įspūdingos, kad mažai kas ir tesirūpino, koks bus Lietuvos rytojus. Per tas tris ar keturias dienas buvau gana gerai apšviestas, kaip buvo gyventa bolševikmetyje. Iš savo pusės aš irgi iškalbėjau viską, ką žinojau.

Norėjau kuo greičiausiai atsirasti Kaune. Prašiau savo viršininką, kad jis leistų man pusdieniui nuvažiuoti į Kauną. Būčiau gal ir gavęs sutikimą, jei ne vienas įvykis, kuriuo užsitraukiau viršininko nemalonę.

Vieną priešpiejtį susitinku gatvėje pažįstamą mokytoją Paplauską su žmona. Šnekučiuodamiesi vaikštom šalinatviais. Bet vaikštom taip, kad užėmė beveik visą šalinatvį. Jau rodos buvau įpratęs "pasveikinti" sutiktą karininką ar puskarininką ir atydziai žiūrėdavau, kad toji mano pareiga būtų išpildyta. Bet pažįstamų — draugų tarpe nebuvo kada žvalgytis, kur koks "viršininkas" praeina.

Ir štai, įsitraukus į kalbas ir atsiminimus, ėmiau ir nepastebėjau vieno praeinančio karininko. Šis tuoj mane sustabdė ir "paėmė" ant danties tokiu balsu, kad man pasidarė tikrai nesmagu mano draugų lietuvių akyvaizdoje.

Nenorėdamas pasirodyti "versliuku", aš karininką atsiprašiau, kad jo laiku nepastebėjau, ir čia pat jam priminiau, kad aš randuosi savaime krašte ir tarp savų žmonių ir todėl jis gali suprasti mano ypatingą padėtį.

Po tokio pasiaiškinimo vokiečių karininkas stačiai "įsiuto", stūrė savo pistoletą ir įsakė man eiti kartu su juo. Atvedė į karo komendantūrą ir mane perdavė su įtarimu, ar tik aš nebūsiu sovietų špionas... Komendantūroje pralaukė mane su dideliu budrumu apie tris valandas. Tardė, aiškinosi ir vėl tardė. Skambino telefonais ir visokiais įtarinėjimais mėgino aiškinti, ar aš nebūsiu sovietų agentas, įsilvėjęs į keistą vokiečių kareivio uniformą. Pagaliau iškvietė vieną karininką iš kuopos štabo, prie kurio buvau priskirtas. Tada mane paleido. Bet po tokio įvykio nebeįėjau į prašytis, kad mane leistų Kaunan...

Nuo Vilkaviškio pasukome Vilniaus kryptimi. Pakelėse, kur tik sustodavom, visur gyventojai su džiaugsmu sutikdavo vokiečių kareivius. Kartais mums — lietuviams net gėda būdavo... matant per daug didelį pasitikėjimą vokiečiais. Patys vokiečiai negalėjo suprasti, dėl kokios priežasties Lietuvos gyventojai taip džiaugsmingai sutinka naujuosius okupantus... Viską pateisino vieneri metai pikto sovietų režimo, kuris be palovos visus gąsdino, gaudė, ubagino ir naikino.

Vėl ilgesniams laikui sustojome Naujojoje

Vilnioj. Nors buvome laikomi vertėjų pareigoms, bet beveik jokių darbų neturėjome. Kai ūkvedis važiuodavo kaiman ieškoti maisto, tai paimdavo mus — vieną ar antrą — patarpininkauti. Šiaip vilkomės prie dalinio be jokios naudos. Niekam mes nerūpėjom ir niekas mums nerūpėjo.

Per keliolika dienų be darbo ir pareigų atsibodo mums "kariškas gyvenimas" ir ėmėme teirautis, ar mus negalėtų jau paleisti. Viršininką įtikinome, kad mes nesame jam reikalingi ir jis mums pažadėjo artimiausiu laiku sutvarkyti mūsų atleidimą. Gal būtų dar ir užsitęsęs mūsų "kareiviavimo laikas", jei ne įvykis su mano draugu Jonynu.

Vieną dieną keli prie virtuvės priskirti kareiviai išvažiavo į kaimą paieškoti bulvių. Drauge pasiėmė ir Jonyną, kaip vertėją... Kadangi jis sunkiai kalbėjo vokiškai, tai kareiviai palaikė jį neišmanėliu ir norėjo juo pasinaudoti. Viename ūkyje nupirkę keletą maišų bulvių, įsakė Jonynui juos sunėsti į sunkvežimį. Šis jį "įsakymo" nevykdė, aiškindamas, kad jis skirtas ne bulvėms nešioti, o vertėjo pareigoms eiti. Tik visa nelaimė, kad jis labai mažai temokėjo vokiškai ir, besiaiškindamas, pavartojo žodžius, kuriuos kareiviai blogai suprato. Iš to kilo nesusipratimas tarp jų ir Jonynas bulvių nenešė, o palikęs juos, pėsčias pargrįžo į N. Vilną. Tuo visas reikalas dar nesibaigė: sugrįžę kareiviai apkaltino Jonyną nepaklusnumu ir visa byla atsirado pas viršininką.

Jonynas buvo tuoj pat areštuotas. Kadangi viršininkas negalėjo su juo susikalbėti, tai mane pakvietė, kaip vertėją. Išaiškinus, kaip viskas atsitiko, kuopos vadas pamatė, kad "byla" yra juokinga ir, truputį pabaręs Jonyną už nepaklusnumą, į visą tą triukšmą numojo ranka. Įvykis nebuvo mums malonus, bet jis mums gerai patarnavo: kad tokie nesusipratimai nebesikartotų, kuopos vadas pareiškė, jog mes jam esame neberekalingi ir galime pasirošti kelienei.

Besiruošiant mums išvykti, mūsų dalinys persikėlė į švenčionėlius. Taigi, iš čia ir atsiveikiname su kariška karjera... atidavėme kareiviskus rūbus, šaukštus ir lėkštes, apsiriupinome dokumentais ir iškeliaume... ieškoti įstaiigos, kuri mus galutinai atleistų iš "kariuomenės". Mat, mūsų kuopos vadas tokios teisės neturėjo: mes jam buvome nereikalingi, bet ar mes iš viso reikalingi kariuomenei, tati galėjo išspręsti tik atitinkamas skyrus. Mums buvo pasakyta, kad tokį skyrių rasime Kaune. Tad pirmiausia į ten ir keliavome.

Iš švenčionėlių pasiekti Kauną anuo metu nebuvo paprastas daiktas: vienintelė susisiekimo priemonė buvo kariuomenės sunkvežimiai, kuriuos reikėjo gaudyti ir stabdyti ant kelio. Skubėti mums nebuvo prasmės, dienpinigiai buvo mokami, valgyti turėjome ko; pagaliau, turėjome ir teisį, kaip "tarnavę" kariuomenėje ir "dalyvavę" kovoje prieš bolševizmą. Tad keliavome labai palengva, kaip turistai: kiekviename miestelyje ar didesniame kaime sustodavom, pasirinkdavom sau didesnę ūkininką nakvynei ir, rinkdami įspūdingus ir žinias, traukėme Kauno link visokiausiomis priemonėmis: dalį pėsti, dalį arkliais, dalį sunkvežimiais...

Kai atvykome į Kauną, jis jau buvo pasidarys atstatytos Lietuvos sostinė: naujoji vyriausybė ir visos centrinės įstaigos čia buvo įsikūrusios. Ir vokiečių vyriausioji karinė komendantūra su generolu Pohl savo būstinę turėjo ne Vilniuje, o Kaune.

Be pasirodė, kad karinė komendantūra neturėjo teisės mus atleisti ir ji savo keliu mus pasiuntė į Vilnių... Girdi, ten esąs armijos štabas ir tik jis tegalės mus atleisti. Vėl susiradome karišką sunkvežimį ir tiesiai atvykome į Vilnių. Bet armijos štabe mums buvo pasakyta, kad atleidimo klausimus sprendžia kariuomenės centras Berlyne ir kad mums reikia važiuoti ten.

(Bus daugiau)

JEI NORITE gauti lietuviškų knygų ar kitų gražių leidinių, skaitykite mūsų knygų pargarsinimus, kurių rasite įvairiuose puslapiuose. Iš jų sužinosite, kokių knygų turime ir kokia jų kaina.

UŽSAKYKITE tas knygas, kurių vardus rasite vėliausiame DIRVOS numeryje. Nes tų, kurios anksčiau buvo garsinamos, gal but, jau ir nėra.

PARAŠYKIT mums savo pavardę ir adresą, pažymėkit, kurių knygų norite ir kiek pinigų pridedate. Laišką adresuokite:

DIRVA,
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Lietuvos Respublikos Prezidento

ANTANO SMETONOS

mirties 5 metų sukaktuvių

Paminėjimas

CLEVELANDE

★ ★ ★

Sekmadienį Sausio 30 d.

Rengia Lietuvai Vaduoti Sąjungos sudarytas komitetas.

Paminėjimo programoje pagrindinę kalbą apie a.a. Antano Smetonos asmenį ir idėjas pasakys

DR. B. T. DIRMEIKIS

tik prieš kelias dienas atvykęs į Clevelandą iš Prancūzijos. Girdėjusiems apie Lietuvos Prezidentą nuomenės, daugiausia iš žmonių, kurie jo net iš tolo nepažino, svarbu išgirsti mintis iš lūpų asmens, kuris gerai jį pažino, kuris iš paties Prezidento yra patyręs jo siekimus ir sumanymus.

Iš Indianos dalyvauti šioje paminėjimo programoje atvyksta ir Clevelandiečiams jau pažįstama dainininkė, Vilniaus operos solistė

SOFIJA ADOMAITIENĖ

Be to, iš tremtinių vakarų Clevelandiečiams jau pažįstama J. Vaiciekaušienė deklamuos V. Kudirkos "Jeigu audra verstų stulpą vieną" ir bus girdėti "Balsas iš praeities".

MINĖJIMAS ĮVYKS SLOVĖNŲ
SALĖJE, 6410 St. Clair Ave.

SALĖ ATDARA NUO 1:30 VAL.

Programos pradžia lygiai 2:00 v. pabaiga—5:00 v.

TIKIETŲ KAINA — \$1.00 Iš anksto galima gauti DIRVOJE, 6820 Superior Ave., o minėjimo dieną — prie įėjimo į salę. Salėje nebus aukų rinkimo.

Paminėjimo Komitetas kviečia dalyvauti visus lietuvius ir tuo pagerbti Nepriklausomos Lietuvos Prezidento atminimą.

Paminėjimo išlaidas padengus likusios paminėjimo pajamos skiriamos fondui išleisti monografijai apie Prezidentą Smetoną.

Po paminėjimo programos, tą patį vakarą 7:00 val. rengiama paminėjimo dalyvių bendra vakarienė. Tikėtus vakarienei taip pat iš anksto galima gauti DIRVOJE. Kaina — \$2.50

Programoje bus ir koncertinė dalis. Dainuos Lietuvos Operos pirmieji solistė

VINCĖ JONUŠKAITĖ

pasivymėjusi ne tik kaip operos solistė, bet ir kaip jautriausia lietuviškos dainos garsintoja.

V. Jonuškaitė yra atvykusi į Ameriką prieš kelis mėnesius. Į Lietuvos Prezidento paminėjimą sutiko atvykti net iš tolimos Kalifornijos. Pirmą kartą Clevelande ji dainuos pagerbant čia mirusį Lietuvos Prezidentą.

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

NEVARDINĖS GARANTIJOS

GAVOME štai kokį laišką:

"Didžiai gerbiamas p. Redaktoriau, Jūsų laikraštyje yra tilpęs straipsnelis, kuriame metas kaltinimas BALFui dėl pasiuntimo atvykusio iš Austrijos lietuvių tremtinio Jurgio Strazdo ir jo šeimos ne pas gimines, o pas svetimus jam žmones.

Ištyrus dalyką, paaiškėjo, kad minimam Jurgiui Strazdui garantija nebuvo siūsta per BALFą. Jam pačiam prašant, jis gavo NCWC nevardinę garantiją ir žinojo gerai, kas yra jo kvietėjas. Dėl to, vykdamas nustatytą valdžios tvarką, NCWC nusiuntė jį pas kvietėją. BALFas čia neturėjo jokios įtakos, nes Strazdo reikalai visai nebuvo BALFo tvarkomi.

Tai kodėl BALFui metami nepagrįsti kaltinimai ir šešėlis už kitų veiksmus? **BALF administracija**"

Amerika ta pačia tema taip rašo:

"Tulas amerikietis lietuvis atsisakė garantuoti gimnaziui DP atvažiavimą tik dėl to, kad apukacija ejo per Katalikų Centrą. Katalikai gimnazių vistik atvežė "undesignated" skaičiuje. Gimnazių atvykęs nesutiko pasiūlyti duotame bute ir darbe. Jis nuvyko pas "uzsišpyrėlį" amerikietį. Šis bus bene pirmas įvykis, kuris lietuviams gali kenkti imigracijai... Kalbant šiuo klausimu, klausime, kodėl BALFas visas aplikacijas siunčia į NCWC?"

Žodžiu sakant, Jurgis Strazdas darosi ginčų priežastimi... O istikrųjų visų kalbų priežastis yra ne jis, o daug svarbesnis dalykas. Tas svarbesnis dalykas yra — **nevardinės garantijos**. Apie jas visuomenė reikėtų galimai greičiau ir galimai daugiau sužinoti. Kitaip gali išeiti daug ir gal net nemalonesnių nesusipratimų, negu su minimuoju Jurgiu Strazdu.

Mielai priimame dėmesin BALFo administracijos pranešimą, kad Jurgio Strazdo byla visai nėjo per BALFą.

Bet pasilieka vienas labai reikšmingas bruožas — žmonės, kuriems garantijas duoda giminės, net ir per tą pačią Katalikų Organizaciją, tebesėdi Vokietijoje, ar kitur, o šeima, kuri, per nesusipratimą ar sąmoningai klaidingas informacijas, giminių garantijų "neturėjo" — jau čia. Tačiau ji čia atsidūrė su sąlyga, kad važiuotų pas nežinomus geradarius į North Caroliną.

Ką tai reiškia? Kodėl tiems nežinioms geradarius didesnė pirmenybė, negu giminiams? Ar gi giminių garantijos nėra tikresnės? Ar gi pats įstatymas nenumato kaip tik giminiams pirmenybės?

Kodėl šis klausimas mums rūpi?

Štai kodėl. Mus pasiekia žinios ir nuomonės, kad pietinėse valstijose yra darbdavių — ukinių plantatorių, ar kitokių, — kuriems labai truksta darbo rankų. Truksta todėl, kad darbo sąlygos ten labai sunkios, atlyginimai labai skurdūs. Ligšioliniai kantrūs ir pigūs darbininkai juodukai iš ten, sako, bėga. Reikia, kas juos pavaduotų...

Taip atsirandancios vadinamos "nevardinės garantijos".

Tiesiai ir atvirai kalbant, žmonės spėja, kad nevardinių garantijų davėjai ir tremtinis žiuri, kaip į žmones, kurie, dėl savo dabartinės sunkios padėties, akis užmerkę sutiks su viskuo, kad tik ištruktų iš stovyklų ir patektų į Ameriką.

Ir teisybė. Tremtiniai užsimerkę sutinka važiuoti bet kur ir bet kokiomis sąlygomis, kad tik išvažiuotų iš ten, kur jie dabar yra... Juo labiau — į Ameriką! Bet... Ir Amerikoje yra visokių gyvenimo ir darbo sąlygų. Ir Amerikoje išnaudojimas nėra negirdėtas dalykas... Tikrai būtų skaudu, jeigu pasirodytų, kad nemaža dalis lietuvių tremtinių, metų eilę išvargę tenai, ir čia atsidurę išnaudojamų žmonių padėtyje.

Štai kodėl mums rūpi išsiaiškinti — kas tai yra tos nevardinės garantijos. Mums visiems lietuviams, besirūpinantiems sudaryti tremtiniais išeitį iš dabartinės padėties ir nors kiek geresnę, rūpi ir turi rūpėti, kad karta, toji išeitis nepasidarytų esanti blogesnė.

Mes čia netvirtiname, kad nevardinių garantijų davėjai tikrai yra tik pigios darbo jėgos ieškotojai. Bet gandai sukelia abejojimus ir įtarimus. Kada giminių kartais labai svyruoja, duoti ar neduoti garantijas savo artimiems žmonėms, kada musų tautiečius kartais gana sunku prikalbėti, kad pagelbėtų nepažįstamam žmogui, — tai iš kur tas nuostabus pasiryžimas pas visiška svetimus žmones duoti garantijas, net pavardės nesiklausiant? Tai labai gražu ir kilnu, jeigu už to nėra kitų minčių. Bet reikia žinoti, ar tikrai nėra. O jeigu yra, tai kas yra?

Mums atrodo, kad ir mūsų visuomenė, o ypač tie tremtiniai, kurie ryžtasi tokiomis nevardinėmis garantijomis pasinaudoti, turėtų šiuo klausimu pasisakyti visiškai atvirai. Mes labai džiaugtumėmės, jeigu išgirstumėm, kad atvykę pagal tas nevardines garantijas turės žmoniškas sąlygas. Nepeiksime tų garantijų davėjų bei

KELI ATSAKYMAI

IŠ BALFo

Iš BALFo raštinės gavome keletą atsakymų į klausimus, svarbius visiems, kurie rūpinasi tremtinių atsikvietimu.

Kiek laiko užtrunka nuo dokumentų išsiuntimo iš BALFo raštinės ligi tremtinio "pajudėjimo" — BALFas nežino ir žinoti negali. Jis tik nurodo, kad kai kurie tremtiniai, kurių garantijos ejo per BALFą, jau apklašinėjami.

Dėl kokių priežasčių tarpininkaujanti organizacija gali atsisakyti pagelbėti — BALFui atrodo, kad tik dėl dviejų: jei pasirodo, kad kviečiamasis yra nacių ar komunistas.

Tokiu būdu reikėtų manyti, kad katalikų organizacija gali padėti ir protestantams, o protestantų organizacija — katalikams, laisvamaniams — tikintiesiems, tikybinių organizacijų — laisvamaniams... Tai labai gražu, tik ar tikrai taip yra, kaip BALFo centrai atrodo? Netolima ateitis parodys, kaip istikrųjų yra.

Dėl rašymo atskirų garantijų seniems tėvams ar uošviams — iš DP Komisijos yra nurodymai taip daryti. Bet tai ne-reiškia, kad tie žmonės bus atskirai vežami.

Iš BALFo paaiškinimo susidaro įspūdis, kad BALFas pats sutvarkė atskiras garantijas tėvams ar uošviams tais atsitikimais, kur garantijų davėjų (Nukelta į 5-tą pusl.)

tarpininkų ir tada, jeigu jie atvirai pasakys, kad tos sąlygos sunkios. Norime tik vieno dalyko: atvirai išdėstyti aiškumą.

Kaltinimas J. Strazdui, kodėl jis nepasileiko North Carolinoje visai nepamatuos. Jeigu žmogus net ir prašė, kad jam būtų duota garantija iš North Carolinos darbdavio, jeigu jis ir apsiėmė ten važiuoti, budamas įtikintas, kad jo gimnazių nieko apie jį žinoti nebeturėtų, bet jeigu paskui sužinojo, kad jis buvo suklaidintas, tai jo atsisakymas visiškai pamatuotas ir teisėtas. Dėl šio netinka jo pasielgimą vertinti, kaip blogą ir kenksmingą pavyzdį. Blogas ir kenksmingas yra ne jo, o su juo pasielgimas, jeigu jis istikrųjų buvo nepamatuos, tai įtikintas, kad jam nėra kitos išeities, kaip tik pasinaudoti šia sutartimi. Drįstume spėti, kad nei pats AMERIKOS redaktorius nesutiktų važiuoti į plantacijas, jei sužinotų, kad jo dėdė yra jam namus pastatęs ir darba parūpinęs daug geresnėse sąlygose...

O BALFas čia, žinoma, lieka visiškai nuošaliai, jei tikrai ne per jo rankas toji garantija ejo. Jis čia buvo įpainiotas tik todėl, kad reikalo smulkmenų nepatyrusiems atrodė, jog kito kelio lietuvių garantijoms į NCWC nei nebuvo, kaip tik per BALFą.

Iš viso — Strazdo bylos smulkmenos yra antros ar trečios eilės reikalas. Pirmos eilės reikalas yra tik atviras išaiškinimas, kas istikrųjų yra tos nevardinės garantijos ir koki yra tikri galai jas įsipareigojimai.

BALFas labai gerai padarytų, jeigu vietoj nusiplovęs rankas, tą klausimą gerai ištyrų ir išaiškintų Amerikos lietuvių visuomenėi, o ypač tremtiniais Europoje.

Štai pagrindinis pageidavimas, kuris paragino mus viešai apie tą reikalą kalbėti.

PARTIZANŲ KRAUJAS

Saulėtekio rasa žilvičiai plaujas, ir kalas metų, šakytės — o kloniuos žydi sukrekęs kraujas ir šala brolis, iš namų išvytas.

Nuo kalno šoka upės sraujas; pavasaris kvapiuos arimuos — o žemėn sunkiasi artojų kraujas ir keikiasi žmogus žmogum užgimęs.

Zieduos pasaulis pinas naujas, atolai kėlas, rudenio raškų — o toliuos — raudos, žaidžios, kraujas, žmogaus, palikusio laisvės rytą — **Benys Rutkunas.**

Nuomonės

Tas aivaras su diplomatinio pasu!

Bimba ginasi, kad Klaipėdoje niekas jam laikrodžio nepavogė. Ne tik, sako, nepavogė, bet sesutė dar pirštines ir panciaukas numezgė, kurių jis, vargšas, Amerikoje neturėjęs... Ir nežinojome, kad Bimba taip ilgai be panciaukų vaikščiojo...

Bet aš manau, kad Stalinas jam į tą panciauką ir aivarą įsodinė už gerą kodylijimą. Tik pamatytumėt, kaip gražiai dabar Bimba gyvena! Visiems proletarams užteiktų noras tokiu būdu pašokdinti! O, pasirodo, vargšelis prieš keletą metų be panciaukų iš Amerikos pas bosą važiuavo. Kaip gi galėjo taip greit praturtėti be aivarą?

J. G., Brooklyn, N.Y.

Arklys keturiomis kojomis, ir tai suklumpa...

Sausio 9 vakare man viskas patiko, tik greit pasibaigė. Bet kam save gyre, o atsilankiusiems nepadėjojo.

UMC, Cleveland, Ohio

O mus gsdina, kad skaitytojai nesupras...

Per metų metus svetur užsigrūdinusiam žmogui skaitant atgimusią DIRVĄ rodosi, kad ir pats naujai atgimsti. Tyra, graži ir taisyklinga mūsų bočių lietuviška kalba (ačiū, bet mums atrodo, kad mes nesusipėjame kaip reikia kalbos taisyklų patvirtinti ir išsaugoti... Red.) — daugeliui prarūdėliu amerikonišme iš naujo įkūtas į sielas lietuviškumą.

T. K., Euclid, Ohio

Laisvoji valanda

Taip kalbėjo

Kudirka...

Ispūdžiai iš Amerikos lietuvių spaudos

Malonu turėti žinias apie Lietuvius iš visų kraštų, kur apsigyvenę. Iš Amerikos, nustojus išeiti Liet. Balsui, gan ilgai neturėjome jokių žinių. Dabar, gavęs pundą N. N. Vieniūbės, galioji šį tą pranešti skaitytojams "Varpo" ir apie mūsų akierkonus. Išlikro nežinau, ar užvydėt jiems, ar ne? Turi sau visokias draugystes, kurios daro susiejimus, rodavojasi, renka pinigų ant labdarinių ir nelabdarinių reikalų, "riktuoją kojas" ant "balių", taiso ant vandens ir sausos žemės "piknikus" ant naudos bažnyčių, rengia "ekskursijas" ir tt. — tikrai didelis "ruchas" anot Vieniūbės!

Iš tos pusės žiurint, Amerikoje lyg būtų geriausias, kaip pas mus, kur nėra nei tokio "ruchio", nei tokios gyvybės. Tik tiek gegerai, kad tenai perisi "juodi žalčiai 7 colių ilgio ir storio žmogaus piršto", kurie "praryti su vandeniu" ir "du metu" turėję uždyką gyvenimą žmogaus "pilve", paskui "išvėmti", da pyksta ir "šnypsčia" ant geradėjų; betgi po 5 dienų stipma, tur būt iš pikto, kad išbaidyti tampa iš taip ramaus apsigyvenimo. Pas mus Europoje tokių "nedėkingų" žalių, Dievui dėkui, nėra ir nei mokslaknygėse apie tokius sutvėrimus niekur nėra.

Tai da vis menki dalykai! Mės, Europos Lietuviai, neva kalbame apie "vienybę", o Amerikoje! — ką daug kalba apie susivienijimą, tai da nieko, bet jie "vienybę" tuojaus ir praktiškai sunaudoja. Mės, šaukdami, idant Lietuviai vienyntusi, negalime jų prikalbėti atlikti išvien nors menką darbėlį, o Amerikos Lietuviai, sudarę "vienybę" kariauja net su "saule"! Mat ką gali padaryti tikra "vienybė"; man rodosi, šitas pavyzdys faktiškai gali pertikrinti visus, nematančius susivienijime jokios naudos.

O kaip vėl laikraščiai tenvietiniai, prikabinantieji Lietuvius vienytis, sutinka tarp savęs! tiktai paklausykite:

Vieniūbė. Concordia parvae res crescunt, discordia et magnae dilabuntur.

Saulė. Saulė šviečia lygiai dėl gerųjų ir dėl piktyjų.

Vieniūbė. Ne lok, britone!

Saulė. O kad tave sutrintų saulė, besisukant apie žemę! kad tau sulystų į snukį visos varlės, kurios nupolė sykiu su lietuviu apie Mahanojį!

Vieniūbė. Varlės tu pats ešk! o jeigu da tavęs koksai kerdžius nedamokino, tai mokinkis pati, kaip ant svieto gyventi, ir į vietą, kiek keiksmų ir plojimų išeina iš tavo nemazgotos snukio, idėk tiek karčių proto į savo kaušą, katrą galva vadini. Ant galo... šunį kaip nori mokink, o vis kaip šuniu buvo, taip šuniu ir bus!

Saulė. Tu illatrė, atskallilūnė, durrrrnn, besssmegenė! tu...

Vieniūbė. O tu pažvelg į zerkolą: tenai pamatsi didžiausį durnių, asilų, galgoną, latrą, vienu žodžiu sakant, sutvėrimą, katras nevertas, kad ant svieto gyvena!

Užteks tų meliųjų žodžių — ir iš to jau matyt, kaip gražiai galima pasisiekėti, ir kokius argumentus reikia vartoti, idant skaitytojai galėtų daug, daug pasimokyti ir apsisievi.

Kas čia kaltas? Idant tai žinoti, reikia pažinti abudu priešu. **Vieniūbė** jau pažįstu, norėčiau tik pažinti **Saulę**.

Iš to, ką **Vieniūbė** sako, tai **Saulė** tur būt taip gi pusėtinas bužys. Vienok pirm nutarimo, reikia pažinti. Ar **Saulė** perdaug sivilina **Vieniūbei** akis, ar vėl taip užtemus, kad savo šiašėliu trukdo **Vieniūbei** ūgi — ko jodvi taip pešasi?

O vienok tarp Amerikos Lietuvių "ruchas"! (Iš 1889 m. VARPO 12 nr.)

Juokai keliauja aplink pasaulį

Net ir kelintą kartą pas mus sugrįžę vis dar sukelia šypsena

Tabako vaisiai

— Mama, kas čia auga?

— Tabakas.

— O kada jo vaisiai prinoksta?

— Koki vaisiai?

— Nagi cigarai!

Užstatas

— Jeigu aš paliksiu užstatą, ar aš galiu gauti be pinigų svarą mėsos?

— Gerai, prašom.

— Tai duokit man du svaru mėsos. Viena aš paimsiu, o kitą pasilikit, kaip užstatą, aš rytoj ateisiu užmokėti.

Keista abejonė

— Tavo tėvas, mieloji, milijonierius. Tu esi vienintelė jo dukterė. Ir tu gali abejoti mano meile?

KAIP VELNIAS JUODUODEGIS BLOGAIS KELIAIS NUĖJO

Iš Juliaus Kaupo knygos, DAKTARAS KRIPSTUKAS PRAGARE

VISAS PRAGARAS jau seniai pastebėjo, kad su velniu Juoduodegiu kažkas nepaprasto ir įtartino vyksta. Jis vis vaikščiojo, linksmai šypsodamasis, nuošaliausiais pragaro kampais, ir keista, kad net toks įdomus darbas, kaip ugnies kurstymas po katilais, visiškai jo nedžiugino.

— Taip, taip, — slapta sielojosi Juoduodegio tėvas, — tad štai kokio dėkingumo susilaukia senatvėje! Kas gi bus iš mano Juoduodegio nei jis kortom lošia, nei keikiasi, nei smalga geria! Dar nuklys vaikišias gerias kelias...

Taip dejavo senasis velnias, liūdnai linguodamas žila galva, ir žiūrėjo iš paskos į Juoduodegį, kurs vaikštinėjo po pragarą, pasiramščiuodamas šake.

O Juoduodegis tada svajojo apie žemę. Jis neskyk girdėdavo iš gudrių velnių, kurie jį nuvykdavo sielom paprekiuoti, būk ji nuostabiai graži esanti, — ten nešą nei sieros kvapo, nei garuojančių smalos klanų, kurių pragare pilnos pakampės telkšo. Todėl, po dr. Kripstuko apsilankymo, Juoduodegis ir ruošėsi bėgti iš pragaro į žemę: jis buvo pasiryžęs tapti padoriu žemės gyventoju.

Ir štai, vieną dieną kai visi velniai sumigo (nes, kaip žinoma, kipšai miega tik dieną), ir pragare tik garsus velnių knarkimas tebuvo girdėti, Juoduodegis tyliai atsikėlė iš lovos. Pasiėmęs uodegos galą į ranką, kad ji niekur neužkliūtų, jis atsargiai išsėlino pro duris. Pamažu praslinkęs pro didžiąją salę, kur tyliai uždami virė katilai, jis įlindo į siaurą urvą, vedantį į užpakalines pragaro duris. (Mat, išieginęs durys, atsidarancios į senąją Gardino gatvę, visomet būdavo užrakintos). Urvas vingiavo ir pamažu kilo aukštyn, o jame viešpatavo tokia tamsa, kad net ir pats velnias nieko namatė.

Pagaliau jis priėjo suridijusias duris. Jas pravėręs, velnias pateko į šlamantį ažuolyną. Čia švietė akinanti saulė, medžiūose giedojau raudongurkliai paukščiai, o giliame griovyje, tarp laukinių dobilų, čiurleno mėlynas upelis.

Juoduodegis sustojo, priblokštas tos grožybės, ir ėmė neryžtingai kasytis galvą. Jis stovėjo nežinoj, ką ir bedaryti. Po to jis nubrido juodomis savo kanopomis per upelį, skindamas gėles ir švilpaukdamas linksmas pragaro daineles.

Taip jam beklaidžiojant, atėjo ir vakaras. Velnias išalko, sušalo ir sumanė paieškoti nakvynės. Kaip tik netoliese, ažuolyno kampe, ruko vienišo balto namuko kamainai. Velnias prislinko artyn. Palei vartelius jis sutiko seną ir garbingą profesorų, grįžtantį iš muziejaus su brangiais paveikslais po pažastim.

— Labas vakaras, — tarė Juoduodegis, mandagiai nusilenkęs, nes jis buvo ypatingai gerai išauklėtas velnias.

Senukas irgi atsakė: "Labas vakaras". Bet kai, geriau įsižiūrėjęs į nepažįstamąjį, pastebėjo, jog tai velnias, tai jam net šurpas per nugarą nuėjo.

— Kipšas! — sušuko jis ir, išmetęs paveikslus, be kvapo įbėgo į namus.

Juoduodegis pasikasė pakaušį, nustebeš apsidairė aplink ir sumurmėjo:

— Negi aš būčiau tokį blogą ispūdį palikęs? Surankiojęs senuko pamestus paveikslus, jis tyliai pasibeldė į duris.

— Kas ten? — atsiliepė iš vidaus išsigandę balsai.

— O, nebijokite, nieko baisaus — tai tik aš, velnias, — nuramino Juoduodegis.

Visiems iš baimės net plaukai pasišiaušė.

— Tai tas pats biauzybė! — sušuko senasis profesorius, o sūnus, pasiėmęs vėzdą, priėjo prie durų.

— Ko nori? — tarė jis piktu balsu, bet durų dėl visa ko neatidarė.

— Norėčiau jums paveikslus atiduoti, — atsakė velnias, nedrąsiai krebždendamas nagais į duris. — O jei būtų galima, tai mielai ir pernakvočiau, nes lauke šalta. Gal rastųsi tuščia lova?...

— Nesulauksi! — atšovė vyras, suraukęs juodus antakius. — Pas mus joks velnias nenakvojo ir nenakvos! Paveikslus padėk ties durimis ant laiptų, o pats tai eik sau, po velnių, iš kur atėjai. Dar lovą mums išmaluos!...

Taip velnias, nieko nepėkęs, turėjo grįžti atgal į mišką. Tuo tarpu visiškai sutemo. Danguj patekėjo mėnuo, išblýskęs tarsį numirėlis, ir rangytos ažuolų šakos nušvito nejaukia šviesa. Rodėsi, kad pilnas ažuolynas prigūžėjo neregėtų pabaisų. Kažkur kapuose klaidkiai ūktelejo apuokas, ir velniui net šaltas drebulys per kailį nuėjo.

— Tai baisu! — tarė jis, siaubo apimtas.

— Čia tau, brolyti, ne pragaras!

Jis ėmė bėgti. Peršokęs per pavainiojusią tvorą ir perklamposjęs kelias kaspiniojusią lyšves, jis atsimušė į stiklinę šiltadaržio stie-

Lietuvių kova su naciais dar nepasibaigė!

LIETUVIŲ TAUTA PIRMOJI PRADĖJO TĄ KOVĄ IR ILGIAUSIAI JĄ TĘSIA

Amerikos lietuviai padėjo kovoje dėl Vilniaus, padeda kovoje dėl Lietuvos laisvės — argi nesidomės kova su vokiečių naciais dėl Mažosios Lietuvos?

Pereitame DIRVOS numerį tarp kitų paveikslų iš tremtinių gyvenimo buvo ir Mažosios Lietuvos Tarybos paveikslas. Ta proga buvo tik trumpai užsiminta apie Mažosios Lietuvos kili- mo lietuvių organizaciją.

Bet Amerikos lietuviams reikia susipažinti

su tuo reikalu pačiu. Padėti šiuo metu daug die negalima ir, kol vyksta kova dėl visos Lietuvos, atskirai Amerikos lietuviams dėl Mažosios Lietuvos nėra ką ir daryti. Bet žinoti kas darosi — reikia. Nes tai yra visų lietuvių reikalas ir rūpes- tis. Pagaliau, tai yra ir įdomu žinoti!

Kas pirmas pradėjo kovą su naciais?

Čia mes nekalbėsime apie Lie- tuvos kovas su kryžiuočiais Ge- dimino-Vytauto laikais, nors iš esmės tai buvo tos pačios ko- vos su...anų laikų hitlerininkais. Bet grįžkim artimon praei- tin. 1934-45 metais, kai Hitleris dar tik neseniai buvo paėmęs valdžią, visas demokratinis pa- saulis prisilaukė...apeasementu politikos, nusileidinėjo Hitleriui visai panašiai, kaip dabar Sta- linui.

Vien tik Lietuva jau tada iš- drįso priešintis Hitleriui ir jo agentams. Jau tada Lietuvoje Klaipėdos krašto nacių vadai buvo teisiami už panašius daly- kus, už kuriuos tik po 10 metų jų viršininkai buvo teisiami Nuernberge. Ne veltui dabar kai kas sako, kad Lietuvos Ka- riuomenės Teismas Kaune bu- vo Nuernbergo teismo pirm- takūnas.

Naciai sunaikinti?

O, taip! Nėra Hitlerio, nėra visų kitų jų vadų, nėra partijos, nėra uniformų, nėra jų ga- lybės... Bet nacių yra Vokietijo- je, kiek tik nori.

Ir pirmieji galvas iškelia kaip tik tie, kurie kadaise Lietuvoje pasižymėjo. Štai jau organi- zuojasi vokiečių veikimas su tikslu...atgauti Vokietijai Ryt- prūsias — nuo Dancigo ligi Ne- muno! Kas to veikimo prieky?

Ogi buvęs Klaipėdos Krašto vokiškos direktorijos pirminin- kas dr. Schreiber ir jo įpėdinis dr. Neumann! Tas pats Neu- mann, kuris buvo svarbiausias kaltinamasis Lietuvos Kariuo- menės Teisme, kuris už išdavi- kiškus darbus buvo nuteistas ketverius metus kalėti, kuris vėliau...iškilmingai sutiko Klaipėdos mieste patį Hitlerį ir per- davė jame nuo Lietuvos atplė- stą Klaipėdos kraštą! Tas pats Neumann, kuris organizavo Klaipėdos krašte visą nacių veiki- mą, buvo Klaipėdoje Hitlerio tiesioginis vietininkas, paskui buvo hitlerinio "Reichstago" na- rių ir gana aukštų pareigūnų nacių partijoje!

Taip yra...Didieji nacių vadai pakarti, o mažieji kelia galvas. Jie dar nedrįsta kelti galvų prieš didžiuosius nugalėtojus. Bet...jie drįsta jau dabar ruoš- tis kovai prieš būsimą laisvą Lietuvą!

Na, jų darbai šiandien dar ne labai reikšmingi. Bet apie juos reikia visiems lietuviams žinoti ir iš anksto užkirsti kelią jiems įsigalėti.

Lietuviai ilgiausiai kovoja!

Taip. Kada visas pasaulis jau nusiramino ir patenkintas, kad su naciais jau baigta, tai lietuviai, patys būdami sunkia- sios sąlygose, tęsia toliau tą

kovą su atsisąnaučiais prie- šais.

Šiandien Mažosios Lietu- vos lietuviai pasirodo šitoje kovoje ištvermingiausi.

Jie susiorganavo į Mažosios Lietuvos Tarybą, kuri savo už- nugary turi iš Klaipėdos krašto ir Rytprusių kilusių lietuvų apie 10,000, susiorganizavusių į apie 200 skyrių. Ar bent viena Amerikos lietuvių organizacija yra tokia didelė? Gal tik SLA?

Ką reiskia tokia organizacija?

Tai yra, anot Mažosios Lie- tuvos Tarybos pirmininko be- riant, savo rūšies rezistenci- nė organizacija, pasipriešinimo organizacija prieš pasikesinto- jus į Lietuvos dalies laisvę.

Jei visa lietuvių tauta kovo- ja už Lietuvos išlaisvinimą nuo dabartinio okupantų, tai ši or- ganizacija yra pasirodusi ko- vai ir jau dabar kovoja prieš tuos, kurie buvo ir vėl nori būti ne visos, tai nors dalies Lie- tuvos okupantais (o ir nuo visos neatsisakytų...).

Ar tai jų privatus reikalas?

Žinoma, ne! Kai prieš 26 me- tus Klaipėdos Krašte įvyko su- kilimas galų gale prisijungti prie Lietuvos, tai tą sukilimą rėmė visa lietuvių tauta, taip pat ir Amerikos lietuviai. Kai Lietuva kovojo dėl Vilniaus, tai ne vien vilniečiai toje kovoje dalyvavo, o viso pasaulio lietu- viai.

Taip ir dabar — Mažosios Lietuvos ateitis turi rūpėti ly- giai visiems lietuviams. Turi tai prūpti, kaip ir visos Lie- tuvos likimas.

Štai kodėl ir Amerikos lie- tuviams reikia žinoti, kas dedasi apie Mažosios Lietuvos ateitį.

Keistas dalykas...

Mažosios Lietuvos veikėjai nenori atsiskirti nuo bendros kovos už Lietuvos išlaisvinimą. Bet jie nori, kad ir visi lietu- viai iš savo pusės neužmirštų ypatingo Mažosios Lietu- vos reikalo.

Kaip tą geriausiai padaryti? Paprastai organizuoti žmonės, norėdami geriausiai veikti kurioje

nors ypatingoje srityje, būtinai stengiasi įtraukti į savo tarpą to reikalo žinovus, kurie reika- lą ne tik supranta, bet juo ir labai rūpinasi.

Todėl visiškai logiška atro- do, kad Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, jeigu jis galvoja apie visos Lietuvos ateitį, įtrauktų į savo tarpą ir Mažosios Lietuvos veikėjų at- stovą, kuris neabejotinai būtų naudingas Lietuvos išlaisvini- mo kovos šitos dalies judinto- jas.

Bet... Jau ilgas laikas, kaip Mažosios Lietuvos veikėjai sie- kia šito įsijungimo, o vis nepa- siekia...

Kodėl? Juk vyriausioje Lie- tuvos Išlaisvinimo Komitete, vadinamame VLIKE, yra atsto- vai ne tik visų buvusių nepri- klausomos Lietuvos politinių grupių, bet taip pat ir tų kovos grupių, kurios susidarė jau okupacijų laikais.

Mažosios Lietuvos Taryba ištikrųji yra sena organizaci- ja, senesnė net už kai kurias nepriklausomos Lietuvos laikų politines grupes. Ji įsisteigė 1918 metais Tilžėje. O tokios grupės, kaip Ukinių Sąjunga, Darbo Federacija įsikūrė jau tik nepriklausomybės lai- kais. Pagaliau visos kitos Lie- tuvos politinės grupės po kelis kartus persiorganizavo. Jos da- bari dalyvauja VLIKE. Dalyvau- ja VLIKE ir šio karo metu Lie- tuvoje ar užsieniuose sudary- tos kovos organizacijos.

Mažosios Lietuvos veikėjai atgaivino savo kovą jau po šio karo, kai tik pajuto, kad, šalia dabartinio okupantų, prieš jų gimtąjį kraštą vėl gailanda dan- ti ir senasis okupantas. Kova prieš tą pasikesinimą yra svar- bi dalis kovos už visos Lietu- vos laisvę. Tai kodėl šios kovos organizacija nėra bendroje to kovos vadovybėje? Ar ne kei- sta?

Kodėl taip yra?

Spaudoje pasirodo žinių, kad VLIKas Mažosios Lietuvos atstovų neįsileidžia.

Ar tai tiesa? Laimei, ne vi- sai tiesa. VLIKą sudaro dešim- ties grupių - organizacijų at-

stovai. Iš tos dešimties penki jau senai reikalauja, kad MLT atstovas būtų priimtas į VLI- Ką. Kiti penki — ne! Tie penki yra įvairių katalikiškųjų poli- tinių grupių atstovai.

Kodėl jie priešinasi? Jie aiš- kina įvairiai, bet kiekvienas stebėtojas iš šalies apskaičiuo- ja šitaip: Aha, dabar yra 10, iš kurių 5 maždaug vieno plau- ko, o kiti labai įvairių pažiūrų. O kai ateis vienuoliktas, tai tų penkių svoris sumažės...

Taip, sunku ką nors įtikinti, kad yra kitos svarbesnės prie- šinimosi priežastys...

Dabar padėtis jau pasikeitė. Jau ir iš tų penkių priešinųjų vienas pritaria MLT atstovo įtraukimui. Bet VLIKo tvarka yra tokia, kad šitokie klausimai turi būti sprendžiami vien- balsiai. O keturi dar priešina- si...

Gaila... Dėl politinių parti- nių interesų Mažosios Lietuvos veikėjai turi jaustis kaip ir at- stumti nuo bendro darbo...

Jie patys turi susitvarkyti žinoma, tai ne Amerikos lietuvių teisė pareikalauti, kad šitokius dalykus Vyriausios Lietuvos Išlaisvinimo Komite- tas vienai ar kitai spęstų.

Jie patys turi tokius dalykus susitvarkyti. Bet žinoti, kas da- rosi, ir mums reikia. Ir savo nuomonę turėti apie tai taip pat niekas negali uždrausti.

Pavyzdžiui, lietuviai iš kitur negalėjo reikalauti, kad Ame- rikos Lietuvių Taryboje būti- nai būtų tokios ar kitokios sro- vės atstovaujamos. Bet jie pa- gaidavo, kad būtų vieningumas tie tos savo nuomonės nuo Amerikos lietuvių neslėpė.

Ar Amerikos lietuviai turi slėpti savo nuomonę? O ta nuo- monė, greičiausiai, bus ne ko- kia kita, kaip tik tokia, kad Mažosios Lietuvos organizuotų lietuvių atstovų įtraukimas į vyriausią Lietuvos laisvės ko- vos vadovybę pagaiduojamas. Jo atmetimas dėl partinių iš- skaidinimų apgalvotinas.

Ar galėtų būti kitokia nuo- monė?

Kuo galima perkpti mazgą?

Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininkas į šį klausimą taip atsako:

— Visų mūsų srovių ir visų tautiečių gera valia. Gera valia — vieningai siekti atkurti ne- priklausomą Lietuvą, sujun- giant joje visas lietuviškas že- mes. Kai prieš 26 metus sausio 15 dieną kovojome už Klaipė- dos kraštą, tada nedarėme skir- tumo tarp krikščionies de- mokrato ir liaudininko, tarp tau- tininko ir socialdemokrato, o visi lygiomis teisėmis ir lygiai atsakomybe stojome į sukilė- lių gretas ir todėl kovą laimė- jome.

Argi ne tiesa pasakyta?

DIRVOS Atstovybė Europoje

Mūsų skaitytojams Europoje pranešame, kad yra įsteigta Eu- ropoje DIRVOS atstovybė.

Jos adresas — 14 b, PFUL- LINGEN, Goethestr. 22. Vokie- tijoje.

Tuo tarpu atstovybė veikia tik Vokietijai ir Austrijai. Visi tuose kraštuose gyvenantieji DIRVOS gavimo reikalais pra- šomi kreiptis tik į atstovybę.

Jau užsisakiusiems siūnia- me iš karto pirmus 3 šių metų numerius, o toliau siūsimė kas savaitę.

KELI ATSTKYMAI Iš BALFo

(Atkelta iš 4-to pusl.)

jie buvo įrašyti į tuo pačius blankus.

Bet rašant naujas garanti- jas, reikia tėvus, uošvius ir vaikus, vyresnius kaip 21 m. amžiaus, rašyti į atskirus blan- kus. Tik siunčiant reikia pri- dėti pastabą, kad tai viena šei- ma.

Informacijos apie bylos eigą BALFas gali duoti ne tik "iki savo durų", bet per visą laiką iki pat tremtinio atvykimo į Ameriką. BALFas palaiko ryšius su organizacijomis ir įstai- gomis, per kurias dokumentai eina.

Savaime suprantama, kad tuo metu, kada dokumentai jau išsiųsti į Europą, informacijų reikia laukti gana ilgai.

Jeigu tremtinio byla būtų išspiesta neigiamai, tai yra būtų nuspręsta, kad jis negali gauti vizos į USA, tokiu atve- ju tikrai bus apie tai pranešta ir garantijos davėjui. Vadinai- si, kol tokio pranešimo nėra, reikia turėti kantrybę.

Apie bylas, einančias per ka- talikų organizaciją, greičiau- sias kelias sužinoti, ar jos iš- siųstos į Europą ir kada išsiųs- tos — kreipiantis šiuo adresu: J. Laučka, NCWC, 149 Madison Ave., New York 16, N.Y.

Bet reikia suprasti, kad jei- gu keli tūkstančiai iš karto J. Laučką paklausa, tai jis per me- tus nespės visiems atsakyti. Todėl patariama klausiti tik tais atvejais, kada yra rimtas rei- kias, kada atrodo, jog tikrai kas nors yra užklupęs.

Dabar tremtinių apklausi- nėjimas jau pagyvėjo ir tremti- niai patys savo garantijų davė- jams praneša apie tai. O jeigu klausinėja, tai reiskia, kad by- la jau tenai.

Atrodo, kad tas apklausi- nėjimas prasideda maž daug po 3-4 mėnesių nuo garantijos da- vimo, o kartais ir vėliau. Taigi, tik tokiam laikui praėjus, jei tremtinys praneša, kad jo nie- kas dar nejudina, yra pagrindo pradėti ieškoti "siūlo galo".

Čia reikia pridėti dar štai ką:

BALFo centre dirba, berods, tik 5 asmenys, kurie turi rū- pintis pirmoje eilėje šelpimo reikalais — pinigų, drabužių, maisto surinkimu, pirkimu ir išsiuntimu — o taip pat turi atlikti ir tą milžinišką garanti- jų tvarkymo bei atvykstančių tremtinių priėmimo darbą.

Jei BALFas bus apverstas nekantriais pasiteiravimais, jis jokiū būdu nespės visko atlikti.

Nėra abejojimų, kad jam teks daugiau darbo rankų kviesti tam patarnavimui. To- dėl visi nuosekliai laukti, kad kiekvienas, kas teiraujasi, turi ir iš savo pusės BALFo darbą paremti. Arba jis savo veiklu- mu turi prisidėti prie BALFo rinklinių pasisekimo, arba bent savo auka padėti BALFui.

Daugelis tų, kurie reikalauja BALFo patarnavimo, dažnai jaučiasi taip, kad BALFas pri- valo viską atlikti ir tiek.

Taip, jis privalo, bet tik to-

PASAKOS — NE PASAKOS

Keista, bet įdomi knyga

Šiame DIRVOS numerį je spausdinama ištrauka iš Ju- liaus Kaupo knygos, pavadin- tos "Daktaras Kripštukas pra- gare". Ir kituose Amerikos lie- tuviškuose laikraščiuose tų iš- traukų buvo.

Čia keletas minčių apie tą knygą.

Julius Kaupas — rašytojas dar mažai žinomas. Bet tai ne nuodėmė. Kas gali žinoti — gal jis dar bus vienu iš žinomia- sių rašytojų. Rašo jis gražiai lietuviškai, žodžiai ir lengvai.

Paveikslais knyga papuošta dailininko Adolfo Vaičiūčio. Taip pat, regis, dar iš nepagar- sėjusių.

Viršelyje — Kauno miesto rotušė (City Hall) ir du žmo- nės. Vienas žmogus, kaip žmo- gus, kitas — paslaptingas ti- pas, kaip iš Hofmano pasakų atkliavęs.

Tai pasakų knyga

Bet pasakos čia ne tokios, kokias iš senų žmonių girdėjo- me, ne tokios, kaip Basanavi- čiaus pasakų rinkinys.

Šitos pasakos — tai neva se- nųjų laikų Kauno miesto kronika.

Kia sąlyga, kad visuomenė ji bent finansiškai parems. Ypač kiekvienas tas, kas pats tais patarnavimais naudojasi, netu- rėtų užmiršti savo pareigos — pridėti auką.

Kai kas sako — iš mano pu- sės nemaža auka jau yra ir tas, kad aš garantijas duodu. Bet juk yra sakoma: duodi ar- klį, pridėk ir balną. Duodi ga- rantijas — nepagaliek keleto dolių ir tam, kad tos garan- tijos galėtų būti pasiųstos kur reikia, kad jomis kas nors galėtų rūpintis.

Negalima kaltinti, kad BAL- Fo įstaiga nenori atlikti to, kas būtina reikia. Bet maža noro. Reikia, kad galėtų. O galės tik tada, jeigu mes duosime BAL- Fui užtekintai darbo rankų.

BALFo centre atlyginimai nėra tokie, kurių būtų galima pasivyti. Kiekvienas BALFo tarnautojas kitur gali tiek pat ar daugiau uždirbti ir jaustis atlikęs savo pareigą paaukojęs BALFui keletą dolių, kaip daugumas daro. Bet kas nors vis vien turi tuos darbus atlik- ti.

Jeigu kiekvienam pačiam rei- kėtų atlikti tuos darbus, ku- riuos atlieka BALFas, tai tas kaštuotų kelis kartus brangiau, arba tie darbai liktų nepada- ryti.

Todėl, ypač ta proga, kai uždedame BALFui papildomo darbo savo paklausimais, turi- me jausti pareigos prisidėti ir prie atlyginimo už tą darbą.

Kartojame dar kartą: jei kas abejotina — aiškinkimės, jei kas atrodo negerai — bar- kimės ir reikalaujame pataisy- ti, bet remti — visada remkim.

Kitai — nebus nei ko aiškin- tis, nei dėl ko bartis, nes be visuomenės paramos BALFas užsidarys ir liks tik... gėda lie- tuvių visuomenei. Ne tik gėda, bet ir sąžinės graužimas.

Bet parašyta ne kokio istoriko, o... "senio besmegenio", tai yra vaikų iš sniego nulipdyto diedo.

Įžangoj autorius sako, kad senas rotušės sargas jam paro- dė, iš palėpės ištraukęs sudul- kėjusius užrašus ir papasako- jo, kad dar tada, kai tas sar- gas mažas buvęs, vaikų nulip- dytas "senis besmegenis", die- nomis prisiklausydavo nuo pra- bėgančių šunų, ką jie apie mie- sto įvykius kalba, o naktimis... užlipdavo į miesto archyvų kambarį ir rašydavo. Sako, tas senis rašė ligi pat pavasario, kol saulė pašildė ir jis... sutir- po.

Įdomu?

Kas toje knygoje keista

Su tuo snieginu diedu, kuris naktimis lipa į archyvų kamba- rį ir miesto kronikas rašo, kad kas ne visai taip, kaip reikia... Lenda į galvą mintis: kur pa- naši istorija jau skaityta? Gal prieš kokias tris dešimtis metų ir tikrai ne lietuviškoj knygoj...

Keista ir tas, kad knyga pa- rašyta gražiai lietuviškai, pa- rašyta neva apie Kauno mie- stą, tose pasakose visi vardai lietuviški, kai kurios pažista- mos Kauno gatvės paminėtos, net ir apie senąjį Karo Muzie- jaus bokštą ir apie jo laikrodį kalba, bet lietuviškos dvasios pasakose vis vien nėra. Skaitai ir jautiesi, lyg tos pasakos kal- ba apie kokį Reino krašto vo- kišką ar flamandišką miestelį, vėlyvųjų viduramžių laikais...

Nusideda meninei tiesai

Pasakose niekas nieško ti- krų atsitikimų aprašymo. Bet net ir fantastiškiausiam ap- sakyme autorius turi išlaikyti vadinamą meninę tiesą. O tai reiskia, kad jeigu yra vaizduo- jama tam tikra aplinkuma, tai nors ji būtų keisčiausia ir fan- tastiškiausia, vis vien negalima iš tos aplinkumos išleisti ir įpin- ti tai, ko toje aplinkumoje ne- gali būti.

Šitose pasakose pradžioj yra pasakyta, kad jos yra užrašy- tos dar tada, kai rotušės sar- gas buvo mažas. O dabar tas sargas jau senas. Taigi tos kro- nikos įsivaizduojamos rašytos prieš kelias dešimtis metų, kai Kaune nebuvo nei Karo Muzie- jaus, nei universiteto, nei lie- tuviškų policininkų su dailininko Didžioko išgalvotomis para- do uniformomis. O šitose pasa- kose nuolat kalba apie tuos da- lykus. Ir dailininkas nupiešė jau nepriklausomos Lietuvos policininkus, areštuojančius vėliną...

Susidaro įspūdis, kad tos pa- sakos tinka kokiame nors senam Vakarų Vokietijos ar Flaman- dijos vidutinio didumo miestui. I Kauną jos perkeltos dirbtinai. Tas dirbtinumas tikrai visur kyšo, kaip siuvėjo palikti balti siūlai juodame švarkė...

Autorius būtų geriau pada- ręs, jeigu tas pasakas būtų pa- rašęs neįjungdamas jų su Kau- nu. Jos geriau tiktų nežinomam miestui, neiškiems laikams.

O vis dėlto tai nebloga knyga

Nebloga todėl, kad tinka pa- skaityti turint laisvą valandą. Geriausia jos pusė — graži, lengva ir žodinga lietuviška kalba, nuotaikinga ir gana tur- tinga fantazija.

Verta ta knyga skaityti ir Amerikos lietuvių jaunimui ar senimui, — tai nenuobodus už- siėmimas tiems, kurie nori ge- riau priprasti prie lietuviško rašto skaitymo.

Knyga išleista Vokietijoje, Petro Abelkio leidyklos. Lei- dėjus nurodo, kad knygą už 2 dolerius ir Amerikoje galima gauti, tik reikia parašyti lai- skelį šiuo adresu: Adèle Rim- kus, 6600 State St., Chicago, Ill.

After target practice on the firing range, these soldiers clean their M1 rifles thoroughly before returning to their barracks. All U. S. Army recruits learn the nomenclature of the M1, as well as care and maintenance of the "world's finest rifle."

Nuo 1887 Metų Tukstančiai Naudojo šį Garsų Skilvio Toniką Mediciną Kovojant su Užkietėjimu ir Jo Symptomais!

Senesnieji žmonės iš patyrimo žino greitą švelnią akciją Triner's Bitter Wine (Kartaus Vyno). Jie žino kad šis moksliška kombinacija pačios Gamtos šaknų, augalų ir botanikų, tuoj imasi darbo išjudinti užkietėjusį žarną ir taip paliecia galyvą skaudėjimus, nervingumą, suirusį skilvį, nevirkštinimą, gausų ir išputimą, taipgi nemigę ir stoka apetito, kai šios negerovės paeina nuo užkietėjimo. Nereikalinga kenti be reikalo, nereikia naudoti aštrių vidurių valytojų ar liuosuotojų. Tik gauti šiandien bonką Triner's ir lai jo skanus, užkietėjimą liuosuojantis veiksnys pradeda jūmyse savo darbą. (Pastaba: Jei negalite gauti Triner's savo artimoje vaistinėje, siųskit \$1.50, kartu su vaistinės vardu: J. Jos. Triner Corp., 4053 W. Fillmore, Chicago, ir jums tuoj bus pasiųsta didelė 18 oz. bonka Triner's, apmokėtu paštu.)

Triner's Bitter Wine

BROOKLYN, N. Y.

JAUKUS B. DIRMEIKIO SUTIKIMAS

Vienas po kito atkeliava pas mus žymūs žmonės: profesorai, politikai, žurnalai ir šiaip profesionalai ir visuomenės veikėjai. Štai ir šiomis dienomis sulaukėme žymaus žurnalisto, Lietuvos nepriklausomais laikais LIETUVOS AIDO redaktoriaus B. Dirmeikio.

Arčiau su juo susipažinti ir pasisveikinti, Juozo Ginkaus, žinomo mūsų veikėjo, sumanymu, Ginkai sukvietė į savo rezidenciją ant greitųjų, kiek supėjo, vietos veikėjų susitikti ir pasikalbėti. Šiame jaukiame susitikime su B. Dirmeikiu, šalia šeimininkų, dalyvavo: gen. Jonas Černius, dailininkas Vl. Vijeikis, O. Valaitienė, J. Kristaponis, J. Galminas, J. Tyšliava, J. Gudelis ir J. Sagys.

Ginkams vaišinant svečius, buvo rimtai pasikalbėta apie Lietuvos nepriklausomybės laikus ir vėlesnius pergyvenimus, o taip pat ir apie dabar gyvius reikalus.

Svečiams skirstantis jau gana vėlyvam vakare, visi dalyviai širdingai padėkojo Onai ir Juozui Ginkams už sudarymą tos malonios progos susitikti su B. Dirmeikiu ir už malonias vaišes.

J. Praeivis

DAYTON, OHIO

KĄ GALIME SUŽINOTI APIE LIETUVĄ IS LAISKŲ

Seniau būdavo gauti laiška iš Lietuvos, tai prirašo visko ir apie viską. O jeigu ko dar nori sužinoti, tai tik būdavo pa-

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone
ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagailio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina karta į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant siųskit ir pinigų.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

OHIO DEPARTMENT OF HIGHWAYS
DIVISION OF TRAFFIC AND SAFETY

BOSTON, MASS.

GUBERNATORIUS IR LIETUVIS ADVOKATAS — TEISININKŲ DRAUGIJOS VICE-PIRMININKAI

Massachusetts Law Society metiniame susirinkime buvo išrinkta nauja valdyba 1949 metais. Toje valdyboje vicepirmininkais dabar yra naujasis gubernatorius Paul A. Dever ir žinomas lietuvių veikėjas advokatas Shalna iš Bostono. Draugijos pirmininku yra teisėjas David A. Rose.

Sveikiname adv. Shalną, sėdintį vienodoje kėdėje su gubernatorium ir linkime toliau, kaip ir lig šiol, panaudoti savo ryšius lietuvių teisėms ginti.

Jau anksčiau šios draugijos žurnale buvo įdėtas didelis straipsnis apie Lietuvos ir Rusijos santykius, kuris buvo pavadintas "European Conflagration from a Baltic Window".

APIE GYVENIMĄ IR MIRTĮ

Jei jūs jau peržengėte 50 metų amžiaus, jūsų gyvybė yra nuolatiniame pavojuje, kai tik užrašai rodo, kad Lietuvoje viskas yra rusinama, panašiai, kaip caro laikais.

O kas viduj? Nedaug. Sako tik — pakol esam dar visi sveiki ir gyvi. Andros praslinko pro šalį, o kokias ateitis mūsų laukia — nežinom. Tai ir viskas...

Ar gi tai gyvenimas, kad net broliui negali parašyti nieko daugiau, kaip tik tiek?

RUMUNAS PASAKOJA APIE SOVIETUS

Cooperatyvų klubo susirinkime Van Cleve viešbuty rumunas A. Dekom kalbėjo apie savo pergyvenimus komunistų koncentracijos stovykloje.

Jis visiškai pasmerkė "kvailą viltį" apie taiką su Rusija, sakydamas, kad jokia tauta pasaulyje negali turėti taikos su tokia valdžia, kuri su niekuo nenori taikos.

Jis sako, kad galų gale negali būti dviejopos išeities. Galai būti tik karas su Rusija: jei mes nepradėsime, tai jie pradės. Visas klausimas sukasi tik apie tai, ligi kiek mes leisime Rusijai eiti prieš tai, kol tas karas prasidės.

Gale jis pasakojo, kaip komunistai Rumunijoje pirmą puolę stačiatikių ir katalikų bažnyčias, bet nedaug kas iš to išėjo. Paskui bolševikams pavyko su stačiatikių bažnyčia neva padaryti taiką ir tada jau puolė vien ant katalikų. Ypač puolė Bukarešto kardinolą, panašiai, kaip Vengrijoje, kur kardinolą neseniai areštavo. Bukarešto kardinolas buvo garsus savo pasipriešinimu Hitleriui, bet komunistai dabar jį kaltina, kaip "naci"...

DETROIT, MICH.

VĖL PRIMENA MICHIGAN UKININKAMS APIE LIETUVIŲ TREMTINIŲ UKININKUS

John R. Vloch, ūkio darbininkų specialistas, Michigan State Employment Service, 3139 N. Washington St., Wayne, Mich., primena įsigyti ką tik išleistą knygėlę tiems ūkininkams, kurie rengiasi parsikviesti lietuvių tremtinių ūkio darbininkų, sezoninių darbininkų ir kurie nori padidinti ar pagerinti savo gyvenamuosius pastatus. Knygėlė nurodo, kaip butus atremontuoti, padidinti, ar naujus pastatus pristatyti. Ji nurodo, kad geri butai užtikrins jiems darbininkų pastovumą ir pasitenkinimą. Knygėlę siuntinėjama nemokamai.

J. R. Vloch pastebi, kad jis dabar turi didoką sąrašą patyrusių ūkiams darbininkų ir kviečia, kad ūkininkai pas jį kreiptųsi.

J. K.

James T. Griffin

Sears, Roebuck ir Co. krautuvų grupės vadovas Clevelande, paskirtas vyriausiu Didžiojo Clevelando Raudonojo Kryžiaus Fondo pirmininku. Jo pavaduotoju 1949 metais - nuo kovo 1 ligi kovo 17 bus James A. Foltz, Cleveland Press finansinis vedėjas. Išdinknu bus Cleveland Trust Company valdybos pirmininkas I. F. Freiberger.

Šių metų Raudonojo Kryžiaus rinkliava turi tikslą sukelti 60 milijonų dolerių, iš kurių 26 bus naudojami centro, jo veikimui visame krašte ir tarptautiniam veikimui, o kiti bus naudojami vietinių skyrių.

Didžiojo Clevelando kvota yra 875,000 dolerių. Iš jų 443,000 turėtų likti vietinio skyriaus veikimo reikalam.

Vietinis Clevelando Raudonojo Kryžiaus biudžetas yra numatytas šioms fiskaliniams metams 543,000 dolerių, bet 100,000 liko sutaupta iš ankstyvesnių rinkliavų, todėl faktiškai biudžetas sumažėja iki 443,000.

Ir viso krašto Raudonojo Kryžiaus biudžetas šiais metais mažesnis, todėl visi gyventojai kviečiami pasitenkti, kad tos sumažintos sumos būtų surinktos.

CENTRAL ARMORY STIPRUS IR VIKRUS DŽENTELMENAS

Bob "Strangler" Wagner turės progos išbandyti savo ranką prieš čempioną Orville Brown Central Armory, antradienį, sausio (Jan.) 25 d.

Laimi nugalėjęs 2 kartą iš 3. Porinėse imtynėse dalyvaus Antonio Leona ir Whitey Whittler prieš Ronnie Etchison su Frank Tabler. Laikas apribotas 45 minutės. Laimi nugalėjęs 2 kartą iš 3.

Don Evans susirems su Lurky Simonovich. Laikas apribotas 30 minučių.

Bert Bubby imsis su Tony Red Vagone. Tai pirmas pasirodymas.

UN Saugumo Taryba pareikalavo, kad olandai leistų vieną iš buvusių suimtų Indonėzijos respublikos vadų atvykti į Lake Success, paliudyti, kas atsitiko Indonėzijoje.

Tave užplaka tironai, Užkapoja Bimbai, Tiktai BALFo makaronai, Sūris, kumpis, riebalai Gelbsti kūną nuo mirties, Na, ir vėl žmogus jauties.

Neišgyvens tremtinys be Amerikiečių pagalbos. Neleiskime jam palūžti! Aukais siųskite: ULRFA, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

JUODUODEGIS

(Atkelta iš 4 puslapio)

na. Mat, jis buvo patekęs į miesto sodininkystę.

— Tai gera nakvynė! — ėmė trintis rankas nudžiugęs Juoduodegis. Jis pravėrė siauras dureles ir susikuprinęs įlindo vidun. Čia buvo tvanku ir šilta — nors gal ir ne taip, kaip pragare — ir keistų augalų kvapai plaukiojo ore. Patenkintas velnias atsigulė į vazoną po milžiniška palme ir užmigo.

Tą naktį pavėlavę keleiviai, eidami vienišais ažuolyno takais, jei tik gerai įsiklausydavo, tai girdėdavo bauginantį velnio knarkimą ir, didelės baimės apimti, skubėdavo pagreitiniais žingsniais į namus.

Kai Juoduodegis, pagaliau, nubudo, saulė buvo aukštai patekėjus. Velnias tingiai pasiražė ir, nė nenusiprausęs, išėjo šilgatvyn. Mažai žmonių tevaikštinėjo tame užmiestyje, bet netrukus pro šalį prabildėjo juoda karietė. Slapčia įsikabinęs jos užpakalyje, velnias susigūžė, kad kartais jo nepastebėtų barzdosis vežikas, ir nudardėjo gatvę. Kiek pavaziavę, jie pasiekė didelę aikštę, kuri knibždėte knibždėjo žmonių. Mat, tą dieną Kaune buvo mūgė.

Velnias tuoj nušoko nuo karietos ir įsimašė į klegančią minią, tokią margą, kad nė pačiu kipsu niekas nesidomėjo. Jis smalsiai vaikštinėjo tarp kareivių ir pirklių, tarp senių, rūkančių riestas pykkes ir tarp jaunų miesto padužų, kurie velnią tuoj ėmė tampyti už uodegos.

— Visokių perėjūnų per mūgę čia priplūsta, — kalbėjosi du ubagai tarp savęs, — net ir velnių, pasirodo, netrūksta.

Matyt, mūsų mūgės jau ir pragare pagarsėjo, — atsakė antrasis su medine koja, — tuo didesnė garbė Kauno miestui, o tuo pačiu ir mums abiem, svarbiausiam uo ubagam.

Taip, pagaliau, atėjo pietų metas ir velnias užėjo netolimon alinėm užkasti.

Prie ilgų ažuolinių stalų grūdosi žmonės, apsiusti tabako dūmų, gėrė alų ir užkandžiavo, šnekėdamiesi ir uždami kaip bičių avilys. Tačiau vos tik velnias įžengė pro duris, visi ūmai nuščiuvo, tarsi žado netekę, ir įbedė į jį išgandintas akis.

— Velnias, velnias atėjo... — ėmė šnabždėti jie tarp savęs nusigandusiu balsu ir bailiai rodė pirštais į Juoduodę.

Velnias gi nustryksėjo į tolimiausią alinės kampan ir atsisėdo prie laisvo stalo, pasidėjęs uodegą ant kėdės atramos.

— El, šeimininke, eik šen! — sušuko jis, suplojęs plaukuotom savo rankom. — Neužmiršk svečių aptarnauti! Nešk čion varlės kepenį su šikšnosparnių padažu!

Šeimininkas pastyro ir išbalo kaip drobė. Nežinia, kas būtų įvykę — bet, laimei, tuo tarpu su trenksmu atsivėrė valgyklos durys.

Du iškilmingi policininkai įžengė vidun, žibėdami auksinėm žvaigždėm ir girgždėdami aukštais blizgančiais batais.

— Kaip tik laiku, ponai! — sušuko šeimininkas drebančiu balsu ir skubiai pribėgo prie jų. — Kaip tik laiku! Žiūrėkit — kampe velnias sėdi, matot? — ir jis nervingai šluostė suprakaitavusią savo kaktą. — Į valgyklą ir šunis atsivesti draudžiama, o čia, pamanykit tik — pats velnias!

— Suimti! Suimti velnią! — sušuko kažkas. — Jis mano diduką kortom lošti gundo!...

Kambary pakilo triukšmingas ūžesys, nes visi šoko kaltinti velnią.

Policininkai gi nė kiek nenustebo — savo gyvenime jie buvo dar ir ne tokių nusikaltėlių matę. Jie tik linktelėjo vienas kitam galva ir primerkė žangę. Po to prisitartino prie velnio, dingdai žvangėdami sidabriniais pentiniais, ir uždėjo jam rankas ant pečių.

Vyresnysis policininkas iškilmingai nusikėsėjo ir ištare griausmingu balsu:

— Miesto policijos vardu tamsta, kaip žmonių gundytojas, esi suimtas! Prašom eiti su mumis į teismą.

Po tokių iškilnių žodžių velnias tik susitraukė ir bandė palįsti po stalą. Tačiau policininkai gerai žinojo suėmimo tvarką ir, ištraukę iš už diržo sunkias grandines, surakino jomis velnio letenas. Po to jie išsivedė besipardantį Juoduodę iš alinės ir išdidžiai patraukė miesto gatvėm. Pusė užkandžiavusių žmonių išsekė pasakui juos.

— Tai šauni mūsų policija! — stebėjosi žioplai šilgatviuose. — Net ir velnią, pagaliau, pagavo. Aš visad sakiau, kad mūsų policininkai ne iš kelmo spirti!

Taip praėiviams besišnabždant, jie praėjo miesto sodą ir netrukus pasiekė didžiulius teismo rūmus, kurių aukštos kolonos, rodės, net ir patį dangų rėmė.

Policininkai įvedė Juoduodę į plačią salę, kuri lūžte lūžo nuo žmonių. Prie aukšto stalo gi sėdėjo miesto teisėjai, visi su žilom barzdom ir žibantiems akiniais, dideliais kaip petelnė, kad geriau nusikaltėlius matytų.

— Gerą paukštelį, teisėjau, šį sykį pagavome! — pratarė vyresnysis policininkas. — Patį kipsą.

Tuoj visa salė ėmė šūkauti, nerimt ir lįpt ant suolų, kad geriau velnią matytų.

Tačiau vyriausias teisėjas paskambino varpeliu, ir kápų tylą įsiviešpatavo teismo salėje.

— Kaip vadinies? — paklausė teisėjas griežtu balsu.

— Juoduodegis...

— Koks tavo amatas? — tęsė teisėjas, piktai žvelgdamas į Juoduodę pro didžiulius akinius.

— Aš velnias... — atsakė Juoduodegis, drebedamas iš baimės.

Tuoj visa salė ėmė garsiai juoktis.

— Velnias! — pyktelėjo ir teisėjas. — Ir aš pats matau, kad velnias! Bet kokį darbą dirbi?

— Nieko nedirbu, gi auksčiau tai ugnį po katilais kursydavau.

Teisėjas viską sužymėjo raudonu rašalu į storą teismo knygą, o po to pratarė lėtu balsu: — Dabar sakyk, kaltinamasai, kokius nusikaltimus esi padaręs bei papildęs?

Tuoj pašoko koks šimtas žmonių salėje ir ėmė šūkauti, iškėlę rankas.

— Jis žmones gundo! — šaukė jie. — Blogais keliais veda...

Veltui Juoduodegis bandė teisintis, kad jis nekaltas. Jis sakė tik vakar pirmą kartą į žemę atvykęs — ir visai ne žmonių gundyti — bet niekas tame triukšme jo neklausė.

Vyriausias teisėjas paskambino varpeliu ir prabilo:

— Šiuomi šaukiu save patį ir kitus teismo narius slapto posėdžio.

Taryba subildėjo ir pakilo nuo kėdžių. Visi išgarmėjo į gretimą kambarį, užsiraikino duris ir, aklinai užsklendę langines, pradėjo slapta posėdį.

— Reikia velnią uždaryti į kalėjimą ir užrakinti devyniom spynom, kad nepabėgtų, — tarė teisėjas tokiu praplikusiu pakausiu, kad jis net ir tamsoje blizgėdavo.

— Bet kalėjimas jau visas pilnas! — atsakė kalėjimo viršininkas, žvangindamas už diržo kabančiais sunkiais vario raktais. — Plėšikas Barzdočius buvo pats paskutinis, kurs dar šiaip taip įtilpo...

— Reikia Barzdočių paleisti, o velnią uždaryti! — sušuko kitas, kuris buvo toks plonas, kad jo beveik ir nesimatė. — O geriausiai tai visus paleisti — nes kas gi norės sėdėti kalėjime kartu su velniu?

— Bet jei paleisim visus, tai ir vėl reikės įsitaistyti spynas kišenėms užrakinėti, — atkakliai priešinosi kitas, energingai mosuodamas ranka. Mat, plėšikas Barzdočius buvo jam pavogęs kortų kaladę ir pykę su tabaka. — Bus dar didesnis vargas! Tada geriau jau velnią...

— Pažiūrėkim į bausmių knygą ir sužinosim, kokios bausmės velnias numatytos, — kukliai pasiūlė raštinkas. Jis labai gražiai rašė ir be to nešiojosi už ausies rašalu varvančią plunksną.

Tai buvo gera mintis. Visa taryba tuoj apspito raštinką ir sužiūro į taukuotą, truputį pelių apgraužtą bausmių knygą.

(Bus daugiau)

Dirvoje gaunamos

KNYGOS

- Pakeliui į mirtį — B. Gaidžiūno aprašymai apie pergyvenimus vokiečių kalėjimuose. — 231 pusl. Kaina \$1.00
- Lietuva tironų pančiuose — teisybės žodis, apie tai, kas atsitiko su Lietuva. — 312 pusl. Kaina \$2.00
- Lietuvos keliu — įvairūs pasiskaitymai dviejuose knygoje. Galima imti pirmą arba antrą dalį ir atskirai, nes kiekvienoje skaitymai visiškai atskiri. Kiekviena dalis daugiau kaip po 150 pusl. Kaina 80c
- Lietuviškas albumas — gražus paveikslai iš Lietuvos su paaiškinimais lietuviškai ir angliškai. Kaina \$1.00
- Sparnus man meta paukštės — Benio Rutkuno 78 eilėraščiai (158 puslapiai). Kaina 50c
- Siela lagamine — J. Švaisto 12 apsakymėlių, 144 pusl. Kaina 80c
- Likimo keliu — Alės Rutos-Nakaitės 13 apsakymėlių — 140 puslapių. Kaina 80c
- Lietuvos žemėlapis — kur pažymėti visi Lietuvos miesteliai. Kaina 50c
- Svajonės apie žemę ir dangų — B. Ketarausko surinkti pasakojimai apie žemę, mėnulį, saulę, žvaigždes, planetas, kometas ir tt. — 76 pusl. Kaina 50c
- Leiskit į tėvynę — 288 lietuviškų dainų žodžiai. Knygelė naudinga dainininkams, pamiršusiems žinomų dainų žodžius. Kaina \$1.00

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

CEIKUS Vytautas, 40 m., mirė gruodžio 9, So. Boston, Mass.

BANASEVIČIUS Antanas, 77 metų, mirė gruodžio 21 d., Brooklyn, N.Y.

KAIRIS Jurgis, pusamžis, mirė gruodžio 25 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

GERLIKAS Ignas, pusamžis, mirė gruodžio 26 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Linkuvos par.)

GAIDAMAVIČIUS Edvardas, 28 m., mirė gruodžio 21 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

SAPAVIČIENĖ Marijona, 60 metų, mirė gruodžio 30 d., Chicago, Ill. (Utenos apskr., Skiemonių par., Vensų k.) Amerikoj išgyveno 45 metus.

BENDDERIS Jonas, pusamžis, mirė gruodžio 31 d., Chicago, Ill. (Vilkaviškio ap.)

PAPIVIENĖ Elena (Maleskevičiūtė) 31 metu, mirė sausio 1 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimusi.

MIKUTIS Juozas pusamžis, mirė gruodžio 22 d., Chicago, parap., Viedrių km.) Amerikoj išgyveno 48 metus.

SINKEVIČIENĖ Ona (Kulevičiūtė), 69 m., mirė gruodžio 22 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap.) Amerikoj išgyveno 47 metus.

BALSIENĖ Ona (Repskaitė), 61 metų, mirė gruodžio 22 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap., Joniškės par., Skarių k.) Amerikoj išgyveno 36 metus.

JODEIKIENĖ Stela (Nemiraitė) 64 metų, mirė sausio 3 d., Chicago, Ill.

MIKNIENĖ Rozalija (Žimančiūtė), pusamžė, mirė gruodžio 22 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap., Šilalės par., Kutemo km.) Amerikoj išgyveno 45 metus.

LELUGA Steponas, 69 metų, mirė gruodžio 28 d., Chicago, Ill. Telšių ap., Plungės par., Troikių km.) Amerikoj išgyveno 41 metus.

BALČAITIS Bruno, 36 metų, mirė gruodžio 28 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

MAŽEIKIENĖ Anelė, mirė gruodžio 24 d., Baltimorė, Md.

GRIKASAS Katarina (Pauliukytė), 65 metų, mirė gruodžio 29 d., Chicago, Ill. Amerikoj išgyveno 48 metus.

BERNATAS Antanas, 75 m., mirė gruodžio 21 d., Brooklyn, N.Y.

MINKEVIČIUS Mykolas, 60 m., mirė gruodžio 21 d., Brooklyn, N.Y.

LUKOŠEVIČIENĖ Marijona, 57 metų, mirė gruodžio 27 d., Brooklyn, N.Y.

TAMOŠAITIS Vincas, 75 metų, mirė gruodžio 16 d., Philadelphia, Pa. (Roalimo parap.)

YOKSA Mykolas, 74 metų, mirė gruodžio mėn., Bristol, Conn. Amerikoj išgyveno 50 metų.

TRUCA Juozapas, 55 metų, mirė gruodžio 29 d., Brooklyn, N.Y.

MONTENIS Pranas, 59 metų, mirė gruodžio 26 d., Brooklyn, N.Y.

LELIUSIS Kazimieras, mirė gruodžio 16 d., Pittsburgh, Pa.

SERBENTAS Andrius, 62 metų, mirė gruodžio 30 d., Brooklyn, N.Y.

BENDIKAS Juozapas, 43 metų, mirė gruodžio 31 d., Brooklyn, N.Y.

JARUSEVIČIUS Vincas, 48 metų, mirė gruodžio 31 d., Brooklyn, N.Y.

MAŽEIKAS Aleksandras, mirė gruodžio 20 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Krekenavos parap.)

MADELESKIS Jurgis, mirė lapkričio 28 d., Seattle, Wash. Amerikoj išgyveno 45 metus.

JURGUTIS Pranas, 70 metų, mirė gruodžio 26 d., Pittsburgh, Pa.

NAVICKAS Kaimieras, 67 metų, mirė gruodžio 18 d., Plymouth, Pa.

MISEVIČIUS Petras, mirė gruodžio 22 d., Ashley, Pa.

VALAITIS Vincas mirė gruodžio 18 dieną, Luzerne, Pa.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Alenčikas Jonas, iš Utos k. Finiavos v. Panevėžio ap.

Aluikonis (Kozlov) Juozas - Alekšandras s. Simono, išvyko iš Lietuvos

Andriulienė ir sūnus, lankėsi Lietuvoje pas Milinauskaites.

Abramovič Antanas ir Veronika, gyv. St. Louis.

Bakanaitytės Antanina ir Matilda, iš Papartynų k. Šakių ap.

Balsaitukė Aldona, gimusi Amerikoje, gyv. Butvilų k. Slavių par.

Benešunaitė - Karpavičienė Ona, iš Maucūčių k. Veiverių v. Marijampolės ap. ir vyras Karpavičius ir jo sūnus Povilas.

Benešunas Antanas, iš Maucūčių k. Veiverių v. Marijampolės ap.

Bitinaitytė - Škačauskienė Elzbieta, vyras Felikas ir sūnus Jonas.

Budilavičiūtė Petronėlė, iš Rokiškio. Bujauskaitė - Kunevičienė Antanina, iš Josvainių. Kėdainių ap.

Cepelis Domininkas, iš Zeganių k. Kupiškio v. gyv. Chicago, Ill.

Cinkaitė Ona, iš Gudelių k. Ramygalos v.

Danila Antanas, iš Nemeikių k. Utenos ap.

Drukenis Konstantinas, iš Užvenčių v. Šiaulių ap.

Dzindriene - Vabalaitė Konstančia, su šeima, iš Virbalio par. Vilkaviškio ap.

Gasiunas Kazimieras, s. Lauryno, iš Pandelio v. Rokiškio ap.

Gediminas (Gedminas) iš Varnių v. Telšių ap.

Girdauskaitė Ona, iš Zaliosios k. Griškabūdžio v. Šakių ap.

Girdauskas Antanas, gimęs Amerikoje.

Girdauskas Jonas ir Petras.

Girdauskienė Marė.

Grabauskienė - Nikalkevičiūtė Michalina, nuo Skapiškio.

Gudaitis Jonas, iš Sedvygų k. Griškabūdžio v. Šakių ap.

Gudauskas Jurgis, iš Sinarių k. Gargždų v. Kretingos ap.

Gustas Juozas ir Vladas ir Gustaitė Pranė, iš Panevėžio ap.

Guzevičiūtė Marijona, iš Grišių k. Marijampolės ap.

Hermionytė - Rathke Julijona, iš Žvirgždžių k. Jurbarko v. gyv. Bufalo.

Jasaitis Antanas, iš Tauragės v. Juozapavičius Pranciškus, iš Gaurės v. Tauragės ap.

Kabalinskas Vincas, iš Šiaulių a. Kablofski Adam, iš Iglisčių.

Kacinkevičiūtė Juzefa, iš Užsalių k. Jonavos ap.

Kapocius Teofilijus iš Praščių k. Raguvos v. Panevėžio ap.

Karpavičius Bonifacio ir jo žmonos Norvilaitės Marijos gim. ir pažįstami prašomi atsilipti.

Karpavičienė-Benešunaitė Ona, iš Maucūčių k. Veiverių v. Marijampolės ap.

Karpavičius Povilas, tėvas ir pamotė Ona Karpavičienė-Benešunaitė kilusi iš Maucūčių k. Veiverių v. Marijampolės ap.

Kasaukas Jonas, iš Padumbės k. Linkmenų k. Švenčionių ap.

Kasiulis Jonas, iš Santakų k. Batakių v. Tauragės ap.

Kasiulis Mikas, iš Juodgirio k. Tauragės ap.

Kasparas Juozas, Jonas ir Kazys, iš Užvenčio.

Kasparas Juozas, Jonas ir Kazys, iš Užvenčio.

Kavaliauskienė - Ramanauskaitė Marė ir sesuo Povilaitienė Pranė, iš Vištyčio v. Vilkaviškio ap.

Keželis Kostas s. Jono iš Biržų ap. prašo atsilipti gim. ir pažįstamus.

Kirvelaitis Juozas ir Pijūšas, iš Steponų k. Pilviškių ap.

Klešauskas Mykolas, iš Ariogalos. Kėdainių ap.

Klauskas Stasys, iš Smilgių v. Panevėžio ap.

Klėvinskas George, iš Šilutės (Heydenkrone) ap.

Kontrinas s. žmona ir vaikai Alfonsas ir Emilija.

Kozlov (Aliukonis) Juozas - Alekšandras s. SSimono, išvyko iš Lietuvos.

Krišunaitis - Žikauskų k. Subačiaus v. Panevėžio ap.

Kurčaitienė - Petruškaitė Ona, iš alvito v. Vilkaviškio ap.

Kunevičienė - Bujauskaitė Antanina, iš Josvainių. Kėdainių ap.

Kuras Pijūšas, iš Valių k. Bubelių v. Šakių ap.

Levinas Ziemas ir Levinaitė Stefa iš Dotnuvos m. Kėdainių ap.

Lapšys Vytautas, iš Radvilų v. Laurinaičių Stasys s. Juozo, kilęs Žemaitijoje nuo Kelmės.

Levendauskaitė - Rudaitienė Ona, iš Griebčių k. Kybartų v. Vilkaviškio ap.

Leveskis Bruno, gyv. Bronx, N.Y.

Liaudanskis Aleksandras ir Povilas ir Liaudanskaitė Zofija, iš Ukmergės.

Liecas Albinas s. Jono Liekaus ir Agnė Stupuraitės gyv. seniau Brooklyn prašo atsilipti tėvų pažįstamus.

Liorentas Justinas, iš Žvirgždžių k. Bubelių v. Šakių ap.

Liubavičius iš Grolės km. Kietaviškių parap., Žiežmarių v. Trakų ap.

Liutkutė Ona, iš Griškabūdžio v. Šakių apsk.

Lukas (Lukavičius) Petras, iš Alsėdžių v. Trakų ap.

Lukavičius (Lukas) Petras, iš Alsėdžių v. Trakų ap.

Mačiūtė Marijona, iš Guobiskės km. Marijampolės ap.

Makčinskis Antanas iš Josvainių v. Kėdainių ap.

Mikalkevičiūtė - Grabauskienė Michalina, nuo Skapiškio.

Markulevičius Vladas, žmona Grubauskaitė Marija, ir vaikai Jadvyga ir Vanda.

Minderytė - Ogorodovienė Marija, iš Pabaisko par. Gelvonių v. Ukmergės ap. vyras Jonas Ogorodovas, iš Rusijos, sūnus Mykalojaus, gimęs Kaune.

Mikšys Vincas, iš Raseinių ap. gyv. Šiauliuose.

Milenis iš Mikių k. Kretingos ap. Motuzienė - Narkutė Barbara, sesuo Agota ir broliai Narkus, Juozapas ir Kazimieras iš Plungės, Telšių a. Narkutė Barbara, Motuzienė ir Agota iš Plungės, Telšių ap.

Navickas Juozas, iš Vilkaviškio ap. Preiš k.

Kavaliauskas Matas - Tadas ir Vladas iš Kuckų k. Raguvos v. Panevėžio ap.

Kaziliūnaitė Teofilė ir jos sesuo, iš Pašvitinio v. Šiaulių ap.

Kaziliūnaitė Teofilė ir jos sesuo, iš Pašvitinio v. Šiaulių ap.

Kazlauskas, iš Pagrudžių k. Rudaminos v. Seinių ap.

Kersnauskas Otonas, s. Andriejaus, nuo Gedraičių.

Kijauskaitė Magdė, iš Pajevonio, Vilniaus ap.

Klikunas Vincas, ir jo broliai, iš Panevėžio ap.

Kohler, Wm. buv. Asst. Manager, Loews State Theater, Eureka, Cal. Korolevsky - Kardelytė Elena, gyv. Gary, Ind.

Kriščiūnaitė Anelė, iš Pakruojos.

Kriščiūnaitė Anelė, iš Pakruojos.

Krupienė - Varnaitė Anastazija, iš Skėmų k. Rokiškio v. gyv. Braziļioje.

Kurčaitienė - Petruškaitė Ona, iš alvito v. Vilkaviškio ap.

Kunevičienė - Bujauskaitė Antanina, iš Josvainių. Kėdainių ap.

Kuras Pijūšas, iš Valių k. Bubelių v. Šakių ap.

Levinas Ziemas ir Levinaitė Stefa iš Dotnuvos m. Kėdainių ap.

Lapšys Vytautas, iš Radvilų v. Laurinaičių Stasys s. Juozo, kilęs Žemaitijoje nuo Kelmės.

Levendauskaitė - Rudaitienė Ona, iš Griebčių k. Kybartų v. Vilkaviškio ap.

Leveskis Bruno, gyv. Bronx, N.Y.

Liaudanskis Aleksandras ir Povilas ir Liaudanskaitė Zofija, iš Ukmergės.

Liecas Albinas s. Jono Liekaus ir Agnė Stupuraitės gyv. seniau Brooklyn prašo atsilipti tėvų pažįstamus.

Liorentas Justinas, iš Žvirgždžių k. Bubelių v. Šakių ap.

Liubavičius iš Grolės km. Kietaviškių parap., Žiežmarių v. Trakų ap.

Liutkutė Ona, iš Griškabūdžio v. Šakių apsk.

Lukas (Lukavičius) Petras, iš Alsėdžių v. Trakų ap.

Lukavičius (Lukas) Petras, iš Alsėdžių v. Trakų ap.

Mačiūtė Marijona, iš Guobiskės km. Marijampolės ap.

Makčinskis Antanas iš Josvainių v. Kėdainių ap.

Mikalkevičiūtė - Grabauskienė Michalina, nuo Skapiškio.

Markulevičius Vladas, žmona Grubauskaitė Marija, ir vaikai Jadvyga ir Vanda.

Minderytė - Ogorodovienė Marija, iš Pabaisko par. Gelvonių v. Ukmergės ap. vyras Jonas Ogorodovas, iš Rusijos, sūnus Mykalojaus, gimęs Kaune.

Mikšys Vincas, iš Raseinių ap. gyv. Šiauliuose.

Milenis iš Mikių k. Kretingos ap. Motuzienė - Narkutė Barbara, sesuo Agota ir broliai Narkus, Juozapas ir Kazimieras iš Plungės, Telšių a. Narkutė Barbara, Motuzienė ir Agota iš Plungės, Telšių ap.

Navickas Juozas, iš Vilkaviškio ap. Preiš k.

Kavaliauskas Matas - Tadas ir Vladas iš Kuckų k. Raguvos v. Panevėžio ap.

Kaziliūnaitė Teofilė ir jos sesuo, iš Pašvitinio v. Šiaulių ap.

Kaziliūnaitė Teofilė ir jos sesuo, iš Pašvitinio v. Šiaulių ap.

Kazlauskas, iš Pagrudžių k. Rudaminos v. Seinių ap.

Kersnauskas Otonas, s. Andriejaus, nuo Gedraičių.

Kijauskaitė Magdė, iš Pajevonio, Vilniaus ap.

Klikunas Vincas, ir jo broliai, iš Panevėžio ap.

Kohler, Wm. buv. Asst. Manager, Loews State Theater, Eureka, Cal. Korolevsky - Kardelytė Elena, gyv. Gary, Ind.

Kriščiūnaitė Anelė, iš Pakruojos.

Krupienė - Varnaitė Anastazija, iš Skėmų k. Rokiškio v. gyv. Braziļioje.

Kurčaitienė - Petruškaitė Ona, iš alvito v. Vilkaviškio ap.

Kunevičienė - Bujauskaitė Antanina, iš Josvainių. Kėdainių ap.

Kuras Pijūšas, iš Valių k. Bubelių v. Šakių ap.

Levinas Ziemas ir Levinaitė Stefa iš Dotnuvos m. Kėdainių ap.

Lapšys Vytautas, iš Radvilų v. Laurinaičių Stasys s. Juozo, kilęs Žemaitijoje nuo Kelmės.

Levendauskaitė - Rudaitienė Ona, iš Griebčių k. Kybartų v. Vilkaviškio ap.

Leveskis Bruno, gyv. Bronx, N.Y.

Leveskis Bruno, gyv. Bronx, N.Y.

Liaudanskis Aleksandras ir Povilas ir Liaudanskaitė Zofija, iš Ukmergės.

Liecas Albinas s. Jono Liekaus ir Agnė Stupuraitės gyv. seniau Brooklyn prašo atsilipti tėvų pažįstamus.

Liorentas Justinas, iš Žvirgždžių k. Bubelių v. Šakių ap.

Liubavičius iš Grolės km. Kietaviškių parap., Žiežmarių v. Trakų ap.

Liutkutė Ona, iš Griškabūdžio v. Šakių apsk.

Lukas (Lukavičius) Petras, iš Alsėdžių v. Trakų ap.

Lukavičius (Lukas) Petras, iš Alsėdžių v. Trakų ap.

Mačiūtė Marijona, iš Guobiskės km. Marijampolės ap.

Makčinskis Antanas iš Josvainių v. Kėdainių ap.

Mikalkevičiūtė - Grabauskienė Michalina, nuo Skapiškio.

Markulevičius Vladas, žmona Grubauskaitė Marija, ir vaikai Jadvyga ir Vanda.

Minderytė - Ogorodovienė Marija, iš Pabaisko par. Gelvonių v. Ukmergės ap. vyras Jonas Ogorodovas, iš Rusijos, sūnus Mykalojaus, gimęs Kaune.

Mikšys Vincas, iš Raseinių ap. gyv. Šiauliuose.

Milenis iš Mikių k. Kretingos ap. Motuzienė - Narkutė Barbara, sesuo Agota ir broliai Narkus, Juozapas ir Kazimieras iš Plungės, Telšių a. Narkutė Barbara, Motuzienė ir Agota iš Plungės, Telšių ap.

Navickas Juozas, iš Vilkaviškio ap. Preiš k.

Kavaliauskas Matas - Tadas ir Vladas iš Kuckų k. Raguvos v. Panevėžio ap.

Kaziliūnaitė Teofilė ir jos sesuo, iš Pašvitinio v. Šiaulių ap.

Kaziliūnaitė Teofilė ir jos sesuo, iš Pašvitinio v. Šiaulių ap.

Kazlauskas, iš Pagrudžių k. Rudaminos v. Seinių ap.

Kersnauskas Otonas, s. Andriejaus, nuo Gedraičių.

Kijauskaitė Magdė, iš Pajevonio, Vilniaus ap.

Klikunas Vincas, ir jo broliai, iš Panevėžio ap.

Kohler, Wm. buv. Asst. Manager, Loews State Theater, Eureka, Cal. Korolevsky - Kardelytė Elena, gyv. Gary, Ind.

Kriščiūnaitė Anelė, iš Pakruojos.

Krupienė - Varnaitė Anastazija, iš Skėmų k. Rokiškio v. gyv. Braziļioje.

Kurčaitienė - Petruškaitė Ona, iš alvito v. Vilkaviškio ap.

Kunevičienė - Bujauskaitė Antanina, iš Josvainių. Kėdainių ap.

Kuras Pijūšas, iš Valių k. Bubelių v. Šakių ap.

Levinas Ziemas ir Levinaitė Stefa iš Dotnuvos m. Kėdainių ap.

Lapšys Vytautas, iš Radvilų v. Laurinaičių Stasys s. Juozo, kilęs Žemaitijoje nuo Kelmės.

Levendauskaitė - Rudaitienė Ona, iš Griebčių k. Kybartų v. Vilkaviškio ap.

</

CLEVELANDO IR APYLINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Prezidento Smetonos minėjimas

Primerame Clevelandiečiams, kad Prezidento Smetonos paminėjimas 5 metų nuo jo mirties sukaktuvių proga rengiamas kitą sekmadienį, sausio 30 dieną.

Paminėjimo programa plačiau skelbiama DIRVOS 3-me puslapyje. Prašom tik išsidėmėti, kad paminėjimo pradžia lygiai 2:00 val. p.p. Slovėnų salėje, 6401 St. Clair Ave. Salė atdara 1:30 val.

Programa truks ne per ilgai. Laikas ribotas, pabaiga 5:00 v. Anksčiau buvo paskelbta, kad tikietų kaina į paminėjimą bus 75c.

Tai buvo žinios tik iš pastarųjų laikotarpiu. Paaškęs programos turinui ir paminėjimo rengimo išlaidoms, tikietų kaina nustatyta \$1.00. Salėje aukos nebus renkamos. Jei tik pelno, jis skiriamas A. Smetonos monografijai išleisti.

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliainių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios kavos, prisitaisiusių visokių išsigėrimų. Klubonariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

Dabar jau laikas nariams ir įsigyti naujas 1949 metų kortelės. 6835 Superior ave.

Namų Savininkams

Maudynės ir Skalyklos Toiletai
Skalbimui kubilai
Virtuvei Sinkos Radiatoriai
paušos ir reikmenys
5525 Woodland Ave. s14

RKO KEITH'S-105TH

THEATRE

Nuo sausio 19 iki 25 d. rodo: Blood on the Moon" su Robert Mitchum.
Nuo sausio 26 iki 29 — One Sunday Afternoon" su Dennis Morgan (Technicolor)

Venetian Blinds

Norit pagerinti savo namų langus naujais VENETIAN BLINDS ir WINDOW SHADES? Sauskite: J. PEČIULIS Telefonas: IV 3348 19206 Kildeer Ave. Cleveland, Ohio

AKINIŲ

galima gauti pas D-RA MATULAITI 7829 Euclid Avenue

Nori pagražinti savo namus? Sauskite: K. ŠTAUPAS

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas mūsų specialybė
Kambarių Popieravimas Namų Maliavimas
16908 Endora Road
Telefonas: KEmore 8794 Cleveland, Ohio

DAROM NAUJAS AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės
Pigiau negu kitur
TAISO IR SENAS BATTERIJS

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland

Telefonai: CE 0019 MA 3359

Išsikraustė binginininkai iš Lietuvių Salės

Clevelando lietuvių senai laukiama diena atėjo. Šiomis dienomis iš Lietuvių Salės bingio lošėjai išsikraustė. Visi tikisi, kad valdyba toliau jau nebeužleis salės tokiems dalykams, kurie lietuvių pinigais pastatytą salę užima visiškai svetimam reikalui, o patys lietuviai neturi kur prisiglausti, kai nori rengti savo susirinkimus ar kokius kultūrinius rengimus. Ypač, kad lietuvių bingio lošimų mažiausiai domisi. Kas stebėjo iš lošimų išieinančius žmones, tai galėjo įsitikinti, kad ten visokių yra, tik ne lietuvių.

Lietuviai gali tik pasidžiūoti, kad jie tokiems dalykams, kaip bingio lošimas, neaiškoja savo laiko ir pinigų. Tiesa, salė dar iki vasario 6 dienos yra binginininkų žinioje, nes jie iki tos dienos yra už ją užmokėję. Be to, sako, sale reiks dar tvarkyti, nes ji esanti gerokai apgadinta.

Reikėtų, kad salės tvarkytojai rimtai tą klausimą anksčiau būtų išsprendę, nes tik išvalyti, bet ir pagražinti lietuvių akiai maloniai ir savaime papuošimais.

LIETUVIŲ SALES BENDROVĖ DAR NEISIRINKO DIREKTORIŲ

Šį pirmadienį, sausio 17 dieną įvyko Lietuvių Salės dalininkų susirinkimas. Susirinkimas buvo gausus. Buvo atstovaujami apie 300 dalininkų. Apie 150 atėjo patys, o kiti buvo savo įgaliojimus davę.

Susirinkimui vesti buvo išrinktas Juozas Sadauskas. Jis susirinkimą vedė gerai.

Salės direktoriai davė atskaitą. Finansaiškai reikalai stovį gana gerai, nes salė per šiuos metus davusi 4,000 dolerių pelno. Tik dėl to pelno lietuvių salės neturėjo. Dabar teks jau taip tvarkytis, kad ir pelnas būtų, bet kad ir lietuvių kultūrinis veikimas turėtų vietos šioje salėje.

Susirinkimas priėmė visai naują bendrovės konstituciją, kurioje tarp kita ko yra toks nuostatas, kad i bendrovės valdybą negali būti renkami asmenys, pasireiškę neįsitikimimu šiai saliai. Salės dalininkai sako, mes nenorime, kad mūsų salė būtų palaikyta šio krašto tvarkos priešininku lizdu ir nenorime dėl to turėti nesmagumų.

Taip pat neralės būti i valdybą renkami ir toki asmenys, kurie kuo nors prasikalto ir kitu draugiju veikime.

Nauja konstitucija visu susirinkusių buvo priimta vienbalsiai. Kai priėjo prie direktorių rinkimo, pasirodė, kad nominuojant kandidatus nebuvo prisilaikyta pareitų metų nutarimo. Tada buvo išrinkta komisija, kuri šalia kitų pareigų, turėjo pareigą drauge su direktoriais nominuoti kandidatus i direktorius ateinančioms metams. Bet komisija buvusi nepakviesta šios pareigos atlikti ir kandidatai buvę nominuoti tik pačių dabartinių direktorių. Susirinkimas dėl to kandidatų

srašą atmetė ir išrinko kitą komisiją, kuri turės drauge su dabartiniais direktoriais nominuoti kandidatus, jau prisilaikant naujos konstitucijos reikalavimų. Komisija drauge su direktoriais nustatys ir naujo susirinkimo laiką, kuriame bus renkami direktoriai.

I tą komisiją yra išrinkti: J. Brazys, K. Štaupas, J. Uršaitis ir F. Baranauskas.

DR. B. T. DIRMEIKIS JAU CLEVELANDE

Po kelių dienų viešėjimo New York'e ir Newark'e, Dr. B. T. Dirmeikis šį pirmadienį, sausio 18 d., atvyko i Clevelandą — tiesiai i DIRVĄ, kurios jis yra vienas iš artimiausių bendradarbių.

Iš čia jį paėmė savo globon P. J. Ziūrys i Avon Lake, kur B. Dirmeikis ir pasiliks kuriam laikui pavišėti. Kaip jau buvo pranešta, sausio 30 dieną rengiamame Prezidento Smetonos paminėjime jis bus svarbiausias kalbėtojas.

Laiškai i telefonu sveičia "bombarduoją" jo dėdė iš Chicago, Benediktas Dirmeikis, kuris nekantriai kviečia jį važiuoti i Chicago. Bet jis vis vien jau nusistatė tuo tarpu čia pasilikti ir pasinaudoti pulkia proga susipažinti su Clevelandiečiais, susitikti su čia gyvenančiais senais pažįstamais, na, ir pasidairyti apie darbo galimybes.

Po sausio 30 dienos B. Dirmeikis vis dėlto keliaus i Chicago, kur jo laukia ne tik dėdė, bet ir kiti. Visų pirma, jis tik čia sužinojo, kad turi dar ir pusbrolių Chicagoje, apie kurio buvimą žinojo tik prieš daugelį metų, kada tas pusbrolis buvo visai mažas. O dabar, štai tas pusbrolis... kviečia i vestuves, kurios turi įvykti artimiausiu laiku. Laukia B. Dirmeiko taip pat ir MARGUCIO vakaro rengėjai. MARGUCIO vakaras Chicagoje rengiamas vasario 13 dieną. Rengėjai, girdėti, nori kviešti B. Dirmeikį, kaip patį "žaliosios grimo" vakaro svečiams "tarti grioniršką žodį".

AČIU GERASIRDŽIAMS CLEVELANDE LIETUVIAMS

Nepaprastai mus sujaudino gausi Amerikos lietuvių — clevelandiečių auka \$79.25, kurią šiomis dienomis mes gavome per mokytoją A. Augustinavičienę, šiuo metu gyvenančią Clevelande.

Mes patyrėme, kad šiuos pinigų lietuvių tremtinių gimnazijai Memmingene suaukojo gerasirdžiai clevelandiečiai suaukojo vakaro koncerto proga. Tebūnie leista tad mums išreikšti nuoširdų padėką mieliems aukotojams — svečiams, programos dalyviams ir visiems tiems, kurie savo nuoširdžiu darbu i trisus prisidėjo prie paramos lietuviškajai tremties mokyklai.

J. MIKAILA
Memmingeno Lietuvių Gimnazijos Direktoriaus

MIRIMAI

KAJETONAS STEPSIS, 76 metų amžiaus, gyvenęs 8418 Sominski Ave., mirė sausio 12. Gedulingos pamaldos atliktos šv. Jurgio bažnyčioje sausio 15 d. 9:30 val. Palaidotas Kalvarijos kapinėse. Laidotuvės patarnavo Della E. Jakubs Funeral Home.

Liko žmona Ona, dukrė Mrs. Helen Žemgulis ir sūnus Petras, taip pat sesuo Mrs. Julija Stonis.

Independent Opinions on the Baltic States

HOW WE WON THE WAR AND LOST THE PEACE

There are few Americans today who do not understand what result is produced when a national government is forced to enter into a coalition with Communists. The story has been written in blood and slavery in Estonia, Latvia, Lithuania, Poland, Rumania, Bulgaria, Yugoslavia, Albania, Hungary, and Czechoslovakia.

(William C. Bullitt, LIFE, Sept. 6, 1948.)

SOVIETS THE REAL IMPERIALISTS

When did Russia ever turn loose any territory such as we did with Cuba and the Philippines? On the contrary, the Soviets swallowed Latvia, Lithuania, Estonia and a large part of Poland, and even now are in the process of taking over Germany, Austria, the Balkans etc. And they call us imperialists!

(Letter to editor, signed "G.R.C." Washington Evening Star, Sept. 23, 1948.)

HON. THOMAS E. DEWEYS SALT LAKE CITY ADDRESS

In a series of easy victories the Soviet achieved domination of the Baltic countries, the Balkans, Poland, Czechoslovakia. Now she has moved on to similar conquests in the Far East.

We cannot buy peace with appeasement.

The goal of American foreign policy is to establish in the world a just and lasting peace. The means by which we seek to achieve that goal will be, first, the strengthening of all those forces which make for peace in the world and, second, a firm but even-tempered resistance to the forces of aggression where ever they are seeking to break down and wear away the structure of human freedom.

We will seek to make a united front of the world's free, peace-loving nations against aggression, wherever and whenever it may raise its head.

We will extend the hand of friendship and help to freedom-loving people everywhere.

We shall give to these like-minded and friendly nations all reasonable aid to restore their shattered economic systems.

(New York Times, Oct. 1, 1948.)

GENOCIDE OUTLAWED

The Legal Committee of the General Assembly of the United Nations has proposed for adoption by the Assembly an international convention outlawing such crimes at all times under the generic term of "genocide".

The urgent need of such a convention is only too evident. For genocide has not stopped with the overthrow of the Nazis. It is being continued throughout Eastern Europe under the aegis of the Russian-Communist regimes, and especially in the Baltic States, which have already filed formal charges on that score with the United Nations. The Russian bloc, while abstaining from voting for the convention, did not dare to oppose it.

(Editorial New York Times, Dec. 3, 1948.)

LITHUANIA FIGHTS FOR HER FREEDOM IN THE FACE OF TERROR

Due to international crime, three Christian and western-minded nations, the small republics of Lithuania, Estonia and Latvia, have been forced into this hell on earth.

A characteristic symptom of the sickness that permeates international life today is that none of the numerous appeals on behalf of the Baltic countries brought to the attention of the United Nations had so far provoked any action. While, with her customary hypocrisy, the Soviet Union continues to accuse the western democracies of exploiting small nations, no government has as yet been found to raise a formal charge against Russia for the plain murder committed on the Baltic nations. It would seem that granting protection to the Baltic displaced persons, refugees from Soviet terror, is about all that the West is prepared now to do for these nations.

A large percentage of their populations has already perished at Russian hands. It is estimated that since 1940 Lithuania alone has lost 650,000 to 750,000 people, which is approximately one-fourth of her pre-war population. In spite of these extremely heavy casualties and continued terror, the Lithuanians have

not lost their spirit.

From improvised guerrilla warfare, the Lithuanian resistance movement has developed into an orderly underground army, with unified command, a joint chief of staff, liaison service, etc.

In spite of these heroic efforts, deportations from Lithuania continue.

(Anthony B. Atar, the Tablet, in Brooklyn, N. Y., Aug. 28, 1948.)

THE POLITICAL RECONSTRUCTION OF EASTERN EUROPE

The artificial political structure of the Russian Empire, now in the form of the Union of Soviet Socialist Republics, must be decisively eliminated. It needs to be replaced by a political reconstruction of Eastern Europe along lines of ethnographic validity, with the reasonable self-determination of peoples, the institution of democratic processes of government. It must at last be recognized that the political system resulting from Russian military dominance in Eastern Europe has always been and continues to be founded upon force, fraud and fear.

In the happy event of the final dissolution of the unnaturally-founded Russian Empire into its natural national components and the judicious containment of imperialistic and reactionary Polish aggressiveness, no dangerous political vacuum need be feared in Eastern Europe by the just and rightful establishment of sovereign and independent states, such as Ukraine, Lithuania, Georgia, Estonia, and others. Each of these nations possesses the determination, qualifications and the necessary powers to achieve and maintain democratic statehood in a community of reasonably independent states.

(Lev E. Dobriansky, Ukrainian Quarterly, Vol. IV, No. 3, Summer, 1948.)

TURMOIL BEHIND THE IRON CURTAIN

Information seeping from under the Soviet Iron Curtain reveals mounting hostility to the Russian overlords in Lithuania.

The Lithuanians, who achieved a brief interval of independence after World War I, following centuries of Russian oppression, are once more

under Muscovite domination, but unlike the Poles, the Czechs, Rumanians and Bulgarians, they don't take it without fighting back.

The Lithuanians are resisting the Communists bitterly and fearlessly, according to Soviet admissions. The Russian press has recently complained that Lithuanian nationalists are resorting to "intimidation and murder of Soviet folk" in efforts to "hinder the great work of restoring and expanding the people's economy." The "people's economy," of course, means confiscation of all property, enslavement of workers and seizure of peasant farms.

Russia annexed Lithuania back in 1929, but found the people there so tough to handle that efforts to impose collective farming were not attempted until recently. The Russians were in for a surprise. The Lithuanian peasants have organized a vast underground force which always strikes the Russians whenever and wherever it can. Russian agents, commissioned to seize Lithuanian farms, are ambushed and killed. Soviet troops are surprised and annihilated in the forests, but the attackers disperse and disappear. It

it guerrilla warfare with no quarter.

Some day the people of the other states stolen by Russia may follow the example set by the sturdy Lithuanians. If that day comes, the Russians certainly will have their hands full.

"The News-Palladium" Benton Harbor, Mich., Dec. 16, 1948.

Join the MARCH OF DIMES

1949	1949
JANUARY 14-31	
S M T W T F S	
2 3 4 5 6 7 8	1
9 10 11 12 13 14 15	
16 17 18 19 20 21 22	
23 24 25 26 27 28 29	
30 31	

THE NATIONAL FOUNDATION FOR INFANTILE PARALYSIS

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

Wilkis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Jakubs Funeral Home

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuotą Laidotuvių Direktorę)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE ENdicott 1763

I. J. SAMAS, JEWELER

Persikėlė i naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: Main 1778

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės i mane arusia piria kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaikan naskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės i mane telefonu arba asmeniškai.

DIDELIS PUSMETINIS

IŠPARDAVIMAS

Vyrams, Vaikams ir Berniukams

Visoki žiemai reikalingi dėvėjimui rubai, baltiniai ir šiaip reikmenys — nupigintomis kainomis

★ DYKAI! Mes duodam Eagle Stamps su kiekvienu pirkiniu. ★ Čia iškeisime Jūsų Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Avenue

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga

6824 SUPERIOR AVE.

(Šalia Dirvos Redakcijos)

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus. Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai